

Vaduguns

Otrdiena ● 2022. gada 18. janvāris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Topošie robežsargi 9.

Ne asakas!

Starp uzvarētājiem – balvenietis! Pirmo vietu izcīnīja komanda "OK COPE SPORT GRAYLING" no Rīgas, kurā startēja Kārlis Goldmanis, Krišjānis Lisovskis un balvenietis Artūrs Baltais (foto – no labās). Jāpiebilst, ka pirmajā dienā Artūrs individuālajā vērtējumā ierindojās 1.vietā, bet otrajā dienā – 4.vietā, kas kopvērtējumā viņam deva iespēju izcīnīt 2.vietu.

Edgars Gabranovs

Aizvadītajās brīvdienās uz Balvu ezera 2022.gada Latvijas Čempionāta zemledus makšķerēšanā pirmajā posmā cīņījās 45 sportisti no 15 komandām. Svētdien apbalvošanas ceremonijā makšķernieki atzina, ka zivim, visticamāk, nepatīk svārstīgi tie laika apstākļi, jo lomi, salidzinot ar citiem gadiem, bija mazāki.

Latvijas Makšķerēšanas sporta federācijas valdes loceklis, sacensību galvenais tiesnesis Egils Draudiņš sestdienas rītā atgādināja, ka Latvijas čempionāts divus gadus izpalika: "Bija tukšuma periods, bet nu, lūk, atkal ir ziema, atkal varam sportot. Tiesa, sacensību formāts ir samazināts – komandā tagad ir trīs sportisti, nevis pieci, kā agrāk. Labā ziņa, ka pirmajā posmā startēs piecpadsmit komandas, turklāt arī jaunas, kas nav iepriekš startējušas." Taujāts, vai Balvu ezers ir pateicīgs šāda līmeņa sacensībām, tiesnesis paskaidroja, ka nav jāmeklē atbilde – pateicīgs vai nepateicīgs: "Ezerā zivis ir, un visiem ir vienādi noteikumi, kad jāpielāgojas zivju kaprīzem. Mums svarīgi divi faktori: pirmkārt, ledus biezums; otrkārt, spiediena maiņa, kas ietekmē zivju uzvedību." E.Draudiņš prognozēja, ka lomi vidēji būs 3-4 kilogrami. Jāsecina, ka daudziem makšķerniekim tie bija krietni mazāki.

Atklājot čempionātu, Ziemeļlatgales Sporta centra vadītājs Arnis Voika uzsvēra, ka ir gandarīts par makšķernieku atgriešanos sporta apritē: "Vēl vairāk esmu priecīgs par tiem

sporta pasākumiem, kas tiek organizēti tradīciju veidā. Novēlu, lai jums šodien un rītdien ir darba pilnas rokas, cīnoties par uzvaru." SIA "Liarps" valdes priekšsēdētājs Artūrs Penners balveniešu makšķernieku komandu atbalsta kopš tās izveidošanas. Sprīzot par iespējamiem lomiem Balvu ezerā, viņš uzsvēra, ka zivju ir vairāk nekā vajadzigs: "Ja vien tās augtu lielākas... Kur paliek lielās? Man nav atbildes uz šo jautājumu." A.Penners zināja teikt, ka pirmajā čempionāta dienā vidējo lomu svars bija no 500 gramiem līdz 2,8 kilogramiem, piebilstot, ka viņa A sektorā nebija lielākas zivtiņas par 200 gramiem. Vaicāts, kādas tendences ir vērojamas veikalā "Liarps", A.Penners paskaidroja, ka par to vairāk mācētu stāstīt Līga Pennere un Angelina Sarke, kuras rūpīgi seko līdzi, kas jauns makšķerēšanas jomā. "Viņas viennozīmīgi ir kompetentākas par mani," piebilda Artūrs.

Pirmās vietas ieguvēji Kārlis Goldmanis, Krišjānis Lisovskis un balvenietis Artūrs Baltais, vērtējot rezultātu, uzsvēra, ka līdz pat pēdējam brīdim nebija skaidrs, kura komanda uzvarēs: "Bija baigi jāskrien, jādomā un zivtiņas pareizi jāpiebaro. Ezers jums ir ideāls! Arī zivtiņa jums ir pamainījusies. Agrāk pārsvarā kērām plūcīti, bet tagad breksīti, kas ir cimperligāka zivs. Uz to arī daudzi iekrīta. Piemēram, pie alīngā sēž pieci makšķernieki. Ja viens dara kaut ko foršu un garšigu, bet pārējie neko, tad skaidrs, kuram būs labāks loms."

* Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
Vadugūnī

● Ikdienas dzīvi sudrabā vērst
"Mežgim" - 25!

● Filmē šovu. Uzņem
jaunlaulātos
Pirtis ar stāstu

Covid-19

(16. janvāris)
Balvu novads – 165
Alūksnes novads – 75
Gulbenes novads – 147
Ludzas novads – 65
Rēzeknes novads – 125

Plāno izveidot padomi

Vakar Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un deputāte Aija Mežale tikās ar mūspuses priesteriem, lai vienotos par Garīgo lietu padomes izveidi. Saņemot atbalstu, visticamāk, tā darbu sāks februāra nogalē vai martā.

Neatklāj uzvarētāju vārdus

Balvu novada pašvaldības izsludinātajā konkursā "Gada balva uzņēmējdarbībā" balvas saņemšanai pieteikti 49 uzņēmumi 10 nominācijās: individuālie komersanti, SIA, zemnieku saimniecības, biedrības, mājražotāji un amatnieki. Konkursa mērķis ir apzināt

Īsziņas

un godināt Balvu novada uzņēmējus, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas savā nozarē, sekmejot uzņēmējdarbības vides attīstību novadā, kā arī veicināt Balvu novada uzņēmēju atpazīstamību, popularizējot labas uzņēmējdarbības prakses piemērus. Uzvarētāji noskaidroti, tomēr tos atklās tikai apbalvošanas dienā (visticamāk, martā).

Studentiem lielākas stipendijas

11.janvārī valdība lēma, ka minimālās mēneša stipendijas apmērs studējošajiem ar 2022.gada janvāri būs 140 eiro mēnesi. Pašlaik stipendiju apmērs studējošajiem bakalaura studiju programmās, profesionālās augstākās izglītības programmās, maģistra studiju programmu studentiem un rezidentiem medicīnā ir 99,60 eiro mēnesi.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Lai arī teiciens 'agrāk zāle bija zajāka un debesis zilākas' jau kļuvis nepiekājīgi banāls, tamliedzīgos vārdos un dažādos aforismos allaž var atrast zināmu patiesības graudu un dzīves gudrību. Vienkārši tie tiek bieži izmantoti, un, kas bieži izmantots, tas nolietots un maz kam vairs vajadzīgs un interesants. Lai nu kā, kādam debesis un zāle spilgtākos toņos krāsojas bērnības gados, bet citu, piemēram, joprojām cieši važas tur nostalģija pēc padomju laikiem, kas, patīk vai nē, ir daļa no mūsu vēstures. Tikmēr manas domas aizvadītajā nedēļā bija vēl nedaudz senākā vēsturē. Lasot Ilzes Apines dokumentālā žanra grāmatu "Kā iznīcināja brīvvalsts policiju", nevijus domās tiek vilktas paralēles ar notikumiem mūsdienās. Nav šaubu, ka par zelta laikmetu dēvētajos Ulmaņlaikos problēmu un izaicinājumu netrūka. Domājams, vēl vairāk to bija pirms vēsturiskā 1934.gada 15.maija, kad politiski sadrumstalotā Latvija varasvīru savstarpejtos kašķos un savtīgajās interesēs smaka vai nost un ir gluži kā atspulgs šodienas politiskajai virtuvei. Tikmēr allaž svēta šķiet to kādreizējo valsts vīru valstiskā nostāja un domāšana, kuri savu dzimteni neuztvera kā skaistu aksesuāru personīgajā kabatā.

Latvijas armijas generālis Ludvigs Bolšteins, 1940.gada jūnijā piedzīvojot lielās austrumu kaimiņvalsts okupāciju, savā kabinetā nošāvās un atstāja pirmsnāves vēstuli: "Mēs, latvieši, sev uzcelām jaunu, staltu ēku – savu valsti. Sveša vara grib piespiest, lai mēs to paši noārdām. Es nespēju piedalīties." Vai mūsu redzamākajos varasvīros un dzīves noteicējos brīvības ideāli un mīlestība pret dzimteni joprojām tikpat dzīva?

Latvijā

Darbu sāks depozīta punkti. 1.februārī Latvijā sāks darboties depozīta sistēma, kad varēs nodot stikla, PET un metāla (skārdenes) bezalkoholisko, visa veida alus un citu alkoholisko (zem 6%) dzērienu iepakojumus. Depozīta sistēmas ieviesēja Latvijā SIA "Depozīta sistēmas operators" valdes priekšsēdētājs Miks Stūriņš informē, ka depozīta punktu pārkājums Latvijā kopumā vērtējams joti pozitīvi. Protī, 1.februārī darbību sāks aptuveni 1400 depozīta punkti, kas nozīmē, ka viens depozīta punkts sākotnēji būs vidēji 1358 iedzīvotājiem. Taču pieņemšanas tīkls šogad tiks paplašināts, tādēļ šis rādītājs ar laiku uzlabosies. "Latvijas depozīta sistēmai jau likumdošanas pamatos noteikts pamatprincips 'kur nopērc, tur nodod'. Depozīta iepakojuma pieņemšanas tīkls ir pietuvināts veikalui tīklui izklājumam Latvijā, savukārt veikalui tīkli ir pakārtoti apdzīvotibai," stāsta M.Stūriņš.

Izplatās strauji, bet ir labas ziņas. Slimību profilakses un kontroles centra Infekcijas slimību riska analizes un profilakses departamenta direktors Jurijs Perevoščikovs informē, ka Covid-19 omikrona paveida ietekmē pašlaik Latvijā turpinās plaši šīs slimības izplatība, taču ir arī dažas labas ziņas. Protī, izskatās, ka omikrona paveids ir vieglāks nekā delta, turklāt vakcinācija palīdz cīņā arī pret šo variantu. Savukārt veselības ministrs Daniels Pavļuts janvāra sākumā pauða nostāju, ka valdībai par jauniem ierobežojumiem Covid-19 apkarošanā būtu jālemj, ja Covid-19 jauno gadījumu skaits pārsniegs 3000 dienā, bet saslimušo skaits slimnīcās pārsniegs 800 pacientu. Atklāto Covid-19 gadījumu skaits 14.janvārī jau pārsniedza 3000, bet pacientu skaits slimnīcās pašlaik ir nedaudz virs 600.

Klients bez sertifikāta salauž veikala darbinieku roku. Valsts darba inspekcijas apkopotie dati liecina, ka pērn pieaudzis darbavietā bojāgājušo un smagus miesas bojājumus guvušo cilvēku skaits. Tā darbavietā smagus miesas bojājumus guvuši 213 cilvēki, kas ir par 28 vairāk nekā 2020.gadā, kad smagus miesas bojājumus guva 185 nodarbinātie. Savukārt nelaimes gadījumos pērn darbā gājuši bojā 32 nodarbinātie, kas ir par desmit vairāk nekā 2020.gadā. Ir arī gadījums, kad ēkas uzraugs pie veikala ieejas, pārbaudot apmeklētājiem Covid-19 sertifikātus, konstatēja, ka veikalā ienācis pircējs, kuram nav sertifikāta. Uz lūgumu pamest telpas pircējs reaģēja agresīvi un uzbruka darbiniekam, kā rezultātā viņam salauza roku.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Māksla uz ēku sienām

Taurenis simbolizē atgriešanos mājās

Irēna Tušinska

Kopš gadumijas Rugāju pagastā, Kurmenes ielā 69, mājas sienu rotā lielīformāta zīmējums, kurā attēlots krāsains taurenis un sauklis "Es atgriežos Latgalē!", aicinot novadniekus atgriezties dzimtajā novadā. Šādi lielīformāta zīmējumi drīzumā greznos ēkas katrā Latgales novadā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) īsteno reemigrācijas projektu, kas paredz vairākas valstiski nozīmīgas aktivitātes reemigrācijas procesa sekunēšanai. Viena no tām ir lielīformāta sienas zīmējumu izveidošana katrā Latgales pašvaldībā, tādējādi popularizējot Latgales piedāvātās iespējas, sakoptās vietas un reemigrācijas kustību "Es atgriežos Latgalē!". 2021.gada rudenī nolēma šādi apgleznot māju Balvu novada Rugāju pagastā, Kurmenes ielā 69, līdzās nesen uzstādītam viedajam solam. Rugājēji neslēpj, ka sen vēlējusies padarit šo vietu acīj tīkamāku, tādēļ kā lielisku dāvanu gadumijā gaidīja lielīformāta sienas gleznojuma pabeigšanu.

Foto - no personīgā arhīva

Vēl viena sakopta vieta. Sienas gleznojums ne tikai padarijis jauniešu iecienīto vietu glītāku, bet arī liek viņiem aizdomāties, ka nekur nav tik labi kā mājās.

Foto - no personīgā arhīva

Vieta, kur piestāt unnofotografēties

"Dažreiz šķiet, ka visi brauc projām, jo Latgalē nav ko darīt. Nē, tā nav. Notiek arī atgriešanās process. Latgalē atgriežas ģimenes ar bērniem. Arī Rugājā nav izņēmums, arī te ir cilvēki, kuri atgriezušies," apgalvo Latgales plānošanas reģiona reemigrācijas koordinatore Astrīda Leščinska. Viņa atklāj, ka vietas izvēle nav nejauša, jo lielīformāta gleznojums padarīs laukumu līdzās viedajam solam un autobusa pieturai skaistāku, mudinot cilvēkus te apstāties un pakavēties. Arī rugājiete Mārīte Orniņa neslēpj, ka šai vietai bija nepieciešama izgredznošana:

"Uzstādot viedo solu, mums šķita, ka mājas siena ir pārāk pelēka. Kad no Latgales plānošanas reģiona saņēmām piedāvājumu atrast vietu jaunam sienas gleznojumam, sapratām, ka ši būs īstā, jo te pulcējas jaunieši, kuri gaida autobusu, arī viedais sols ir joti iecienīts." M.Orniņa uzskata, ka turpmāk viedā sola apkārtne būs lieliska vieta, kur piestāt unnofotografēties gan ciemiņiem un tūristiem, gan pašiem novada iedzīvotājiem. Taujāta, vai, viņasprāt, pagastā vērojama novadnieku atgriešanās, M.Orniņa apgalvo, ka daudzi jaunieši nav pazaudējuši saikni ar dzimto vietu un ik pēc laika kāds atgriežas: "Ipaši, ja šeit vēl dzīvo vecāki, skolā iet brāļi un māsas, nedēļas nogalē viņi atbrauc mājās. Kāda būs jauniešu turpmākā izvēle šajos sarežģītajos laikos, grūti pateikt. Iespējams, daži atgriezīses pavisam, varbūt pēc diviem, iespējams, pieciem gadiem." Uz jautājumu, ko valdība un pašvaldība varētu darīt, lai cilvēki vēlētos dzīvot laukos, M.Orniņa spriež, ka jauniešiem vispirms nepieciešama dzīvesvieta: "Vajadzīgi mājokļi, jo diez vai viņi gribēs dzīvot kopā ar vecākiem vecajās lauku mājās. Mūsdienās prasības pret dzīvi ir citādākas." Savukārt darbavietu trūkumu M.Orniņa neuzskata par patiesu šķērsli: "Cik man zināms, tie, kuri gribējuši atrast darbu, to ir atraduši.

Freska pie skolas.

Rugājos ir vēl viena vieta, kas, pateicoties prasmīgiem māksliniekiem, no pelēkas un vienīmās pārtapusi par acīm baudāmu. Mākslas akadēmijas studenti to pārvērtuši par fresku ar Rugāju vēstures ainām.

Foto - no personīgā arhīva

Tas nav vienkārši. Varbūt sirdij tuvu un mīlu darbu uzreiz nevarēs atrast, bet visi, ko pazīstu, ar laiku sākuši strādāt tepat, Balvu, vai blakus novados, vai arī attālinātā. Mūsdienās ir tik daudz iespēju, ir tikai tām jāseko!

Lai gan Latgales mākslinieku Grietas Butjankovas un Valtera Murāna reemigrācijai veltītie lielīformāta sienu gleznojumi pagaidām atrodami tikai Rugājos un Preiļos, drīzumā tie rotās ēku sienas visos Latgales novados.

Sienu apgleznošana ir modē

Pārvērst māju sienas par lielīformāta gleznām pēdējos gados kļuvis īpaši populāri. Arī Briežuciemā aizvadītajā vasarā

atjaunoja pirms pāris gadiem uz veikala sienas pretī tautas namam tapušo, bet laika zoba pabojāto lielīformāta mākslas darbu, ko zīmējušas māsas Samanta un Kristīne Šubrovskas. Kā stāsta Briežuciema tautas nama vadītāja Zita Mežale, pēc atjaunošanas, kurā iesaistījās gan mazi, gan lieli pagasta iedzīvotāji, gleznojums izskatās mazliet citādāks, bet ne mazāk glīts kā iepriekšējais. Daudz pūļu gleznas atjaunošanā ieguldījuši vietējie bērni. Savukārt pagasta darbinieki un kultūras jomas pārstāvji pabeidza un līdz galam noformēja mazo briežuciemišu iesākto.

Jāpiebilst, ka vairākas apgleznotas ēku sienas atrodamas arī Balvos un citās novada apdzīvotās vietas.

Kā vērtējat rosinājumu ebrejiem izmaksāt 40 miljonus eiro par holokaustā zaudētajiem īpašumiem?

Viedokļi

Runa nav par Latvijas vai latviešu vainu

DMITRIJS KRUPNIKOVS, Latvijas ebreju kopienas restitūcijas fonda valdes loceklis

Vēlos vēlreiz un vēlreiz uzsvērt, ka likumprojektā "Labas gribas atlīdzinājums Latvijas ebreju kopienai likums" nav runa par kompensāciju, par Latvijas valsts vai latviešu vainu. Likumprojekta anotācijā ir skaidri atrunāts, ka likuma mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu Latvijas ebreju kopienai un ar labu gribu atlīdzināt daļu no restitūcijas laikā neatgūtā īpašuma valsts noteiktās kadastrālās vērtības, lai likvidētu vēsturiskās netaisnības sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režima īstenotā holokausta un padomju komunistiskā

totalitārā režima darbības rezultātā Latvijas teritorijā. Likumprojekts atspoguļo faktu, ka Latvijas valsts nav vainojama un nav atbildīga par Latvijas okupācijas laikā īstenoto holokaustu, kā rezultātā vairākām vēsturiski pastāvējušām ebreju reliģiskajām un kopienas organizācijām nav tiesību pārņēmēju, kā arī Latvijas valsts nav vainojama un atbildīga par padomju okupācijas režima īstenoto rīcību.

Kā vērtēju, ka daļā sabiedrības valda viedoklis, proti, kādēļ par zaudētajiem īpašumiem būtu jāatlīdzina tikai ebreju kopienai un vispār, ka ne jau Latvijas valsts tajā vainojama? Atkārtoju vēlreiz to, ko minēju sākumā – runa nav par Latvijas valsts vai latviešu vainu. Runa ir par to, ka pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas denacionalizācijas procesa ietvaros ebreju kopiena nevarēja atjaunot īpašuma tiesības daudziem ebreju kopienas vēsturiskiem īpašumiem, un tam iemesls ir holokausts, kas izbeidza ebreju kopienu pastāvēšanu daudzās Latvijas apdzīvotās vietas. Šie nekustamie īpašumi bija un joprojām ir Latvijā, un tāpēc mēs lūdzam izprast situāciju un atlīdzināt kopienai daļu no šo īpašumu kadastrālās vērtības. Jāpiebilst, ka denacionalizācijas laikā likumos paredzētā kārtībā ebreju kopiena atguva īpašumtiesības uz aptuveni 35 īpašumiem, bet vēl uz aptuveni 270 īpašumiem šīs tiesības mēs atgūt nespējām. Šie neatgūtie īpašumi un to kadastrālā vērtība ir pamats mūsu lūgumam par atlīdzinājumu. Latvijas valstij kompensēt

ebreju kopienai par piedzīvotajiem vēsturiskajiem notikumiem būtu nepareizi. Latvija nepiedalījās un nav vainojama holokaustā, jo šo notikumu laikā Latvija pati bija nacistiskās Vācijas okupēta. Latvija nav vainojama arī par PSRS okupācijas režima rīcību. Holokaustā izdzīvojušajiem, tāpat kā padomju represiju upuriem, ir noteikts politiski represēto personu statuss, un šajā ziņā Latvijas rīcība vienmēr bijusi logiska un konsekventa. Kas attiecas uz piedāvājumiem atjaunot taisnīgumu un sniegt atbalstu ne tikai ebreju, bet visām Latvijas kopienām, mēs kā Latvijas pilsoņi šādu vēlmi visnotāl atbalstām. Rodas izbrīns, kāpēc šo jautājumu neviens no deputātiem un politiķiem nav aktualizējis un atrisinājis pēdējo 30 gadu laikā?

Kā reāli dzīvē tiks īstenots likumprojekts, ja Saeima to atbalstīs galīgajā lasījumā? Likumprojekts nosaka, ka līdzekļus saņems Latvijas ebreju kopienas restitūcijas fonds. Fonda padome, kurā tiek pārstāvēta arī Finanšu ministrija, lems par līdzekļu piešķiršanu dažādiem projektiem, kuriem būs iespēja pieteikties. Kas attiecas uz atjautajiem finansējuma mērķiem, likumprojekts nosaka, ka ar gadskārtējo valsts budžeta likumu fondam piešķirtie finanšu līdzekļi tiks izlietoti Latvijas ebreju kopienas pasākumu un projektu īstenošanai Latvijā, tajā skaitā Latvijas ebreju kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošanai un saglabāšanai; Latvijas ebreju draudžu un kopienu padomē ietilpst o

un citu Latvijas ebreju kopienas organizāciju atbalstam; Latvijas ebreju kopienas un fonda īpašumu apsaimniekošanai; to Latvijas muzeju atbalstam, kuru darbs vērsts uz Latvijas ebreju kopienas un holokausta vēstures Latvijas teritorijā pētniecību (muzejs "Ebreji Latvijā", Rīgas geto un Latvijas holokausta muzejs, Žaņa Lipkes memoriāls, Latvijas Okupācijas muzejs u.c.); ar reliģiju, kultūru, izglītību, zinātni, veselības aprūpi, vēsturi, sportu, labdarību saistītu pasākumu un projektu finansēšanai; Latvijas sabiedrības saliedētības, vienotības un pilsoniskās sabiedrības attīstības veicināšanai. Fondam piešķirtos finanšu līdzekļus var izlietot arī sociālās un materiālās palīdzības sniegšanai tiem Latvijas teritorijā holokaustā cietušajiem, kuri dzīvo ārpus Latvijas. Svarīgi piebilst, ka kultūras vai vēsturiskā mantojuma projektus varēs iesniegt visas organizācijas, institūcijas vai personas, kas darbojas šajā jomā. Esam ārkārtīgi priecīgi, ka pēdējos gados šādu iniciatīvu kļūst arvien vairāk visos Latvijas novados, tajā skaitā Ziemeļlatgalē, piemēram, Balvos, Vilakā un Baltinavā.

Kas attiecas uz likumprojekta līdzšinējo virzību, esam pateicīgi tiem politiķiem un deputātiem, kuri uzskausīja un sadzīrdēja mūs, izprata lietas būtību un atbalsta mūsu lūgumu par atlīdzinājumu ebreju kopienai. Esam atvērti un gatavi dialogam ar visiem Latvijas politiķiem un deputātiem, arī uzrunāt mēģinājām visus. Diemžēl ne visi bija uz to gatavi.

Ar vieglu roku atdod nodokļu maksātāju naudu

AIJAS MEŽALE, Balvu novada domes deputāte no Nacionālās apvienības

Pēdējā laikā skaļas diskusijas un debates izraisījis Saeimā jau otrajā lasījumā apstiprinātais likumprojekts, kas 10 gados paredz ebreju kopienai izmaksāt 40 miljonu eiro kompensāciju par holokausta dēļ zaudētajiem īpašumiem. Nacionālā apvienība un arī es kā šīs partijas pārstāvē neatbalstu šādu rīcību un uzskatu, ka piešķirt tik lielas finances tikai vienai tautai vai nācijai nav pareizi. Latvija ir ļoti maza valsts, un šobrīd saistībā ar Covid jau tā ir smaga ekonomiskā situācija. Vai tiesām 40 miljoni jāpiešķir šobrīd, ir liels jautājums. Tājā pašā laikā gribu atgādināt, ka Latvijā dzīvo dažādu tautību cilvēki – gan latvieši, gan lietuvieši un romi, gan krievi tautības, un viņi visi kaut kādā laika posmā cietuši no gan no nacistiskās Vācijas, gan Padomju Savienības represijām. Tad jau arī mums, latviešiem, no Padomju Savienības un arī Vācijas jāprasa atlīdzība par mūsu tautas ciešanām, kas arī nav bijušas mazas. Tieši tādēļ nav saprotams, vai tiesām kaut kādai

nelielai cilvēku kopienai, kas pieprasījusi līdzekļus, tiek pakārtoti lēmumprojekti un grozīts likums? Tas ir pilnīgi nepieņemami. Manas partijas pārstāvis Jānis Dombrava Saeimas sēdē pāuda viedokli, ka ar šo likumprojektu līdzekļus paredzēts nodot personām, kuras iekļautas "melnajā sarakstā", jo likumprojekta autori piedāvā nevis palīdzēt Latvijas politiski represētajiem, tostarp holokausta upuriem, piemēram, palielinot sociālo atbalstu, bet piedāvā piešķirt ievērojamu naudas summu vienai organizācijai, kas nepārstāv visus Latvijas ebreju. Nacionālā apvienība nāca klajā ar priekšlikumu atlīdzību par represijām paredzēt visiem totalitāro režīmu upuriem, tostarp latviešiem un romi, ne tikai ebrejiem vien. Mūsuprāt, tas būtu tikai taisnīgi, un tas izbeigtu tādu ilgstošo rasismu pret atsevišķām tautām, kas ir tā kā cietušas mazāk.

Līdzšinējā virzībā šajā jautājumā liecina par to, ka lēmumprojektam būs pozitīvs rezultāts, jo divos lasījumos tas jau atbalstīts. Nezinu, kā zvaigznēm jāsakrīt, lai to apturētu un tas nevirzītos uz priekšu. Kubulos mums ir ebreju apbedījumu vieta, kuru pagasta pārvalde uztur, sakopj un tur godā. Tājā pašā laikā, kad ebrejiem tiek uzdots jautājums, vai jūs sakopsiet savas piederīgo kapavietas Latvijas teritorijā, uz to viņi apstiprinoši atbildēt nevar. Tam esot vajadzīgi papildus līdzekļi. Neizprotami, kā mēs, būdama maza valsts, darām lietas, kas ir pret sabiedrības viedokli. Un ir ļoti skumji, ka šajā un arī citos jautājumos netiek uzskaitīts sabiedrības viedoklis. Protams, tas būs dažāds, taču politiķiem jāieklausās un jāizdara secinājumi. Manuprāt, vispirms būtu jāsakārto prioritārās lietas – svarīgs jautājums ir par bērnu pabalstiem un pareizu aritmētiku to aprēķināšanā. Otrkārt, ļoti smagi klājas uzņēmēdarbībai, sabiedriskajai ēdināšanai un citām pakalpojumu sfērām. Vai kāds padomājis, kā šajā laikā cilvēki jūtas psiholoģiski? Kāda mums ir veselības

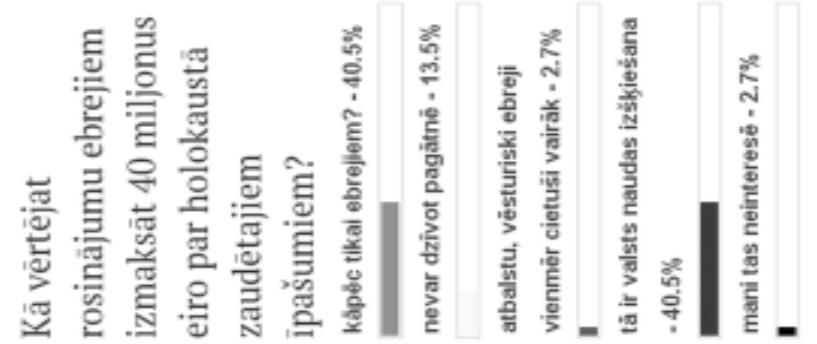
sistēma un kas tajā notiek? Kā pašvaldības deputātei man ļoti skumji klausīties, kā aizvien vairāk cilvēku atzīst, ka neies uz Saeimas vēlēšanām. Un man nav pretargumentu, kā varu pierādīt, ka tas tomēr jādara, ka situācija jāvērš par labu un jābūt prasīgākiem. Nesaprotu, kā politiķiem ieskaidrot, ka jānāk tuvāk sabiedrībai un tā jāsādzird.

Ar tādiem lēmumiem kā kompensācijas ebrejiem Saeimas deputāti paši cērt sev kājā un grauj reputāciju. 40 miljoni eiro! Joprojām nav skaidrojuma, no kurienes šī milzīgā summa radusies? Arī mēs, pašvaldības deputāti, nesaprotram, no kādiem aprēķiniem tāda izveidojusies? Kur un kā tā tiks novirzīta? Turklat, lasot medijos publicēto informāciju, rodas jautājums, - pat ja Saeimas deputāti noleims piešķirt šos 40 miljonus, vai tie nonāks tieši tiem, kuri zaudējuši īpašumus un kuru ģimenes cietušas no šīm represijām? Vai tā būs kompensācija kādam mazam cilvēku pulkam, vai arī naudu piešķirs un tālāk tās sadale vairs nebūs mūsu kompetence? Man kā Latvijas iedzīvotājai tas ir svarīgi, jo tā ir mūsu nodokļu maksātāju nauda. Diemžēl darām pavisam nesaprotram soļus – pēdējā laikā tā ir Latvijas politikas viena no raksturīgākajām iezīmēm. Tājā pašā laikā

klausos, kā Saeimas deputāti pasniedz savu veikumu, un secinu, ka nejūtu atgriezenisko saiti. Kad viņiem uzdot neērtus jautājumus, atbildes vienmēr ir ļoti pozitīvas, viss mums kārtībā. Taču dzīvē tā nebūt nav. Cerēsim, ka zvaigznes tomēr sastāsies tā, ka beigās šo naudu nepiešķirs un tiks sadzīrdēts Labas gribas lēmumprojekts, ko piedāvā mūsu partija. Nesaprotu, kādēļ šajā jautājumā iebildumu nav Finanšu ministrijai, jo, manuprāt, drīz vien pienāks brīdis, kad pašvaldības vairs netiks galā ar pakalpojumu izmaksām un par kaut kādu attīstību nevarēs būt pat runas. Ja mūsu pašvaldības budžets visam gadam ir 21 miljons eiro, tad valsts 40 miljonus ebrejiem var vienkārši atdot ar dāsnu roku. Tad saprotams, ka finansējuma valdībai ir ļoti daudz. Tājā pašā laikā mums pietrūkst līdzekļu gan ceļu infrastruktūrai, gan uzturēšanai un daudzām citām ikdienā nepieciešamām lietām. Gribas pajautāt, cik prasmīgi mēs ar naudu rīkojamies, cik prasmīgi komunicējam ar sabiedrību? Tagad gaidisim, kura tauta būs nākamā, kura atkal pieprasīs. Krievu kopiena? Vai varbūt romi? Tiesības uz to ir visiem.

Viedokļus uzsklausīja S.Karavoičika un A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

Saruna ar pagasta pārvaldes vadītāju

Lazdukalna pagastā atkal ir pārvaldes vadītāja

Ingrīda Zinkovska

Pēc trim pašvaldību vēlēšanām, sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu, Lazdukalna pagastā atkal ir pārvaldes vadītāja jeb pašiem sava pagasta priekšniece. Konkursa kārtībā par pārvaldes vadītāju izraudzīta MARUTA KALNĒJA, kura līdz tam strādāja par skolotāju Rugāju novada vidusskolā. Līdz ar to ari Lazdukalna pagastam, tāpat kā citiem, uzlikts punktiņš uz "ī".

Esat ar jauno amatu kaut cik jau apradusi?

-Mana pirmā darba diena pagasta pārvaldes vadītājas amatā bija pērn, 22.decembrī. Kolēgi mani sveica jaunajā amatā un darbavietā, bet es, atbildot uz to, protams, pateicos, kā arī izteicu pārliecību, ka sadarbosimies, jo viņi ir strādājuši ilgāk par mani, ir vairāk zinoši un pieredzējuši par mani pašvaldību darbā.

Kas ir tie pirmie darbi, ko esat iesākusi darīt?

-Man šis ir jauns darbs, tādēļ daudz kas jāiezīst, - gan cilvēki, gan vietējās iestādes pašvaldības teritorija. Jāiezīstas ar saistošajiem noteikumiem, kas aktuāli Balvu novadā, tāpat ar dažādiem citiem dokumentiem. Lazdukalna pagasta pārvalde ir nesen nodibināta kā atsevišķa iestāde, jo visu laiku tā atradās Rugāju novada teritorijā. Tagad izstrādāju lietu no menkatūru, kas jāsaskaņo ar Alūksnes zonālo arhīvu.

Kas bija tie faktori, kas Jūs pamudināja tik kardi nāli mainīt nodarbošanos – no skolas uz darbu paš valdībā?

-Pienāk tāds brīdis, kad dzīvē gribas kaut ko savādāku. Rugāju vidusskolā biju nostrādājusi vairāk nekā 9 gadus. Jutu, ka esmu sevi izsmēlusi arī fiziski, jo man skola bija liela slodze. Biju skolotāja tādos mācību priekšmetos kā matemātika, datorika, programmēšana, kur pēc jaunajām kompetencēm ir diezgan daudz stundu. Es darbu nesu uz mājām, jo skolā man īsti nebija laika sagatavoties mācību stundām nākamajai dienai. Vakarūs pavadiju, labojot skolēnu darbus, gatavojoties nākamajai dienai, ģimenei veltīju ļoti maz laika. Sapratu, ka kaut kas jāmaina. Jau kādu laiku sekoju līdzīgi dažādiem darba piedāvājumiem, izvērtēju, vai tie atbilst manām interesēm, vai es to spētu darīt, līdz pienāca pagājušā gada 21.decembris – pēdējā darba diena skolā.

Bija kāds, kas pamudināja izdarīt izšķirīgo izvēli?

-Pērnā gada vasarā pagasta pārvaldes vadītājas pienākumu izpildītāja Dzidra man piedāvāja: "Vai negribi nākt strādāt uz pagastu?" Vasara ir vasara, skolotāji atpūšas un par darbu neviens nedomā. Taču jau septembra beigās gribēju rakstīt atlūgumu, ka eju projām. Kad parādījās šī vakance, domāju, kāpēc gan nepamēgināt. Nepamēgināšu, nezināšu! Joma pavisam cita, daudz kas nezināms, bet ļoti laba iespēja sevi pilnveidot. Esmu no tiem cilvēkiem, kas nebaidās no jauniem izaicinājumiem, jo viss ir izdarāms. Mani atbalstīja arī ģimene. Vīrs teica, - ej, pamēģini! Vienmēr var kaut ko pamainīt, ja nepatiks. Protams, rēķinājos ar to, ka citi kandidāti, kas sevi pieteiks, ir rūdītāki un ar lielāku pieredzi, bet izlēmu pamēģināt. Konkursā uz pārvaldnieka amatā bija pieteikušies četri kandidāti, un te nu es esmu!

Strādājot skolā, Jums bija kāda saskare ar pašvaldību, tās darbiniekiem, izņemot to, ka pati skola ir pašvaldības iestāde?

-Strādājot skolā, vislielākā saskare sanāca ar pašvaldības sociālo dienestu. Skolā biju arī klasses audzinātāja, un klasē bija arī bērni ar dažādām problēmām. Risinot sadzīves lietas, komunicēju ar sociālajiem darbiniekiem, lai palīdzētu bērniem veiksmīgi mācīties un labi justies ģimene.

Kādas ir problēmas pagasta dzīvē, vismaz trīs, kuru risināšanu vēlētos sekmēt, esot pārvaldes vadītājas amatā?

-Pirmkārt, tie ir ceļi, otrkārt – iedzīvotāju aizplūšana no laukiem, bet treškārt – samērā augstais bezdarba līmenis. Lauku ceļus Lazdukalna pagastā, tāpat kā vairākos citos pagastos, ietekmē laika apstākļi. Nerunājot par pašvaldības ceļiem, sliktā stāvoklī ir arī vietējās nozīmes lauku ceļā Pāliņi – Gailiši. Tā tuvumā saimnieku lielākie pagasta uzņēmēji, notiek intensīvā satiksme pagastā, tādēļ ir jārunā ar amatpersonām, kas šos jautājumus kārto. Vēlos arī sekmēt jaunu ģimēju atgriešanos laukos, bet cilvēki atgriezīsies tad, kad būs labi

Atpūtas brīdi**Jūrmalā.**

Marutai ar ģimeni, it īpaši bērniem, patīk doties gan tālākos, gan tuvākos izbraucienos. Ģimenē aug divi bērni – dēls un meita.

Maruta ar viru dejo Rugāju vidējās paaudzes deju kolektīvā "Širksts" un ir viena no jaunākajiem pagastu pārvalžu vadītājiem Balvu novadā.

Foto - no personīgā arhīva

ceļi. Izmantojot iespēju strādāt attālināti, pēdējos gados pa kādai ģimenei atgriežas laukos gan no pilsētas, gan ārzemēm. Jācer, ka šādu ģimēnu paliks vairāk. Tāpat pastāv arī bezdarba problēmas.

Ar kuru no pagastu pārvaldniekiem draudzēsies vai izmantisiet opciju "zvans draugam", ja būs nepieciešams kāds padoms?

-Tā noteikti būs Rugāju pagasta pārvaldes vadītāja Arnita Pugača. Ja man kaut kas nav skaidrs, piezvanu un pajautāju viņai. Lai arī Arnita par pagasta pārvaldes vadītāju kļuva vienlaikus ar mani, tomēr viņa jau iepriekš strādāja pašvaldībā, pildot Rugāju novada domes priekšsēdētājas sekretāres pienākumus, tādēļ daudzās lietās ir zinošāka. Pagaidām Rugāju pagasts arī vēl šo to kārto mūsu vietā.

Aizvadītājā nedēļā notika šogad pirmais pagasta pārvalžu vadītāju seminārs Balvos. Ko uzzinājāt?

-Novada vadība un speciālisti mūs iepazīstināja ar projektiem, kuros būs iespēja iesaistīties šogad, ar novada budžeta veidošanu. Apmeklējām arī vairākus Balvu pilsētas objektus, jo šoreiz mūs savās mājās uzņēma Balvu pilsētas pārvalde un tās pārvaldniece Maruta Castrova. Jāatzīst, dažos no objektiem biju pirmo reizi, piemēram, Sakrālajā centrā, atbalsta mājā "Brīvupes", bijušā gaļas kombināta renovētajā teritorijā. Novada domes priekšsēdētājam ir doma, - ja epidemioloģiskā situācija ļaus, turpmāk katru mēnesi pārvalžu vadītāju tikšanās rīkot citā pārvaldē. Nākamā vieta būs Viļaka. Seminārā arī labāk iepazinu pārējos pārvalžu vadītājus, jo man šī bija pirmā tikšanās jaunajā amatā.

Jūs pati esat vietējā, Lazdukalna iedzīvotāja, vai ienācēja no cituriene?

-Uz Lazdukalnu no Rēzeknes pārcēlos pirms desmit gadiem, 2012.gada augustā. Atrados bērnu kopšanas atvajinājumā, kad mani uzrunāja un darbu piedāvāja Rugāju novada vidusskola. Viņiem vajadzēja matemātikas skolotāju. Ar vīru apspriedām, piekrist vai nepiekrist šim piedāvājumam, gribam pārcelties uz laukiem vai negribam. Vīrs jau bija sācis nodarboties ar lauk-saimniecību Lazdukalna pagastā, tādēļ izlēmām pārcelties uz laukiem, kas ir viņa dzimtā vieta. No 2012.gada līdz pat pērnā gada decembrim nostrādāju Rugāju vidusskolā, kas bija mana pamatdarba vieta, paralēli strādāju arī Eglaines pamatskolā, kur pasniedzu informātiku, tagad datoriku.

Esat diplomēta matemātike?

-Jā, lai gan par matemātikas skolotāju kļuvu pārpratuma pēc. Šis stāsts zināmā mērā varētu būt pamācošs, kā nepauties tikai uz citiem. Kad pabeidzu vidusskolu, īsti nezināju, ko vēlos. Apmeklējot izstādi Ķīpsalā, Rīgā, kur reklamējas dažādas mācību iestādes, mani ļoti uzrunāja fizioterapija, taču Rīgas mācību iestādes nevilināja. Atradu, ka fizioterapeita profesiju var apgūt Daugavpils Universitātē. Tur otro gadu bija jauna programma. Kad aizbraucu iesniegt dokumentus, domāju, ka arī šajā augstskolā ir tāda pati kārtība kā citās, bet viņiem izvēlētās profesijas bija jāsaliek pa prioritātēm. Darbiniece, kura pieņēma dokumentus, bija pārsteigta, ka esmu

izvēlējusies tikai vienu profesiju. "Un ja nu jūs netiekat?" viņa man pārjautāja. Redzot, ka man ir labas atzīmes matemātikā, uzņemšanas dokumentos kā prioritāti ierakstīja matemātiku, tikai tad fizioterapiju. Tanī brīdī domāju, ka ierakstu kārtība nav svarīga. Tā no fizioterapeites kļuvu par skolotāju un nokļuvu tur, kur nokļuvu. Bet viss, kas notiek, kā mēdz teikt, notiek uz labu!

Vai Rugāju vidusskola bija Jūsu pirmā darbavietā?

-Nebūt nē! Esmu strādājusi dažādos darbos. Manas pirmās darba gaitas sākās Rēzeknes novada Ilzeskalna skolā, bet šo skoliņu drīz vien slēdza sakarā ar mazo bērnu skaitu. Biju nolēmusi, ka skolā vairs neatgriezīšos. Tad strādāju Rēzeknē, Lattelecom meitas uzņēmumā par datu ievades speciālisti, bet īstenībā apzvanīju klientus, kuriem bija parādi. Viegli nebija! Taču man kaut kā komunikācija ar cilvēkiem veidojās samērā viegli. Darbs nebija tik smags un sarežģīts, kā citiem varētu likties.

Šajā darbā bijāt sava veida parādu piedzīneja! Vai tādā gadījumā neesat lasījusi Alda Bukša, Balvu novada domes deputāta, romānu "Parādu piedzīneji"?

-Diemžēl pagaidām to nav izdevies izdarīt, jo, strādājot skolā, vakaros neatlika laiks nodoties grāmatu lasīšanai. Taču grāmatas lasu! Piedalos arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) izveidotās un vadītās lasīšanas veicināšanas prasmes programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", lasu žūrijas ieteiktās grāmatas, lai rādītu piemēru saviem bērniem, ka grāmatas ir jālasa, jāciema, lai mēs savu valodu darītu bagātāku. "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" uzdevums ir izlasīt noteiktu skaitu grāmatu, izvērtēt, kura labāk patikusi, un aizpildīt anketu. Mēs ar bērniem lasām viņu vecumposmam ieteiktās grāmatas, lai attīstītu lasīprasmi un bagātinātu vārdu krājumu. Lasito apspriežam, padiskutējam.

No kurienes Jūs nākat, kur ir Jūsu dzimtā puse?

-Esmu dzimusī un augusi Ilzeskalna pagastā, Rēzeknes novadā. Mācījos Ilzeskalna pamatskolā, Rēzeknes ģimnāzijā, Daugavpils Universitātē ieguvu maģistra grādu.

Tas tā labi saskan – Ilzeskalns, Lazdukalns. Ko varat teikt, velkot paralēles ar šo faktu?

-Smejos, ka man viss saistīs ar kalniem. Esmu dzimusī Ilzeskalnā, tur dzīvoju Kalna ielā, tagad dzīvoju Lazdukalnā un mans uzvārds ir Kalnēja. Īstos kalnos gan neesmu bijusi, izņemot Kapadokija kalnus Turcijā. Pa Latviju gan mēdzam paceļot, realizējot savas ašās domas vai draugu ieteikumus.

Bet kas piesaista sirdi Lazdukalnā un kas – Ilzeskalnā?

-Ilzeskalnā tās noteikti ir keramiķa un podnieka Pētera Gailuma mājas, paša keramiķa vairs nav, bet tur joprojām notiek dažādi pasākumi kā keramikas cepļa kurināšana un citi. Lazdukalna pagastā man vienmēr paticis iegriezties "Sai-petniekos", kur ir acīm un sirdij baudāma kopējā lauku sētas ainava ar puķu dobēm un senajiem darbarīkiem. Tur labi var atpūsties.

Žīguru pagastam jauns pārvaldnieks

Gatavs pieņemt izaicinājumus un mācīties

Sanita Karavoičika

Pagājušā gada nogalē pēdējā Balvu novada domes sēdē deputāti apstiprināja amatā Žīguru pagasta pārvaldes vadītāju JEVGENIJU ŽUKOVSKI, kurš darbu sāka ar šī gada 1.janvāri. Pildot jaunos pienākumus, jau pagājušas divas nedēļas. Kā šajā laikā klājies visjaunākajam pagasta pārvaldniekam Balvu novadā, jautājām viņam pašam.

Izņemot faktu, ka Žīguru pagastam beidzot atkal ir savs pārvaldnieks, mūsu lasītāji par Jums daudz neko nezinā. Iepazīstiniet ar sevi...

-Esmu jaunais Žīguru pagasta pārvaldes vadītājs Jevgenijs Žukovskis, pagājušonedēļ 12.janvāri man apritēja 29 gadi. Esmu dzimis Balvos, bet šobrīd dzīvoju Žīguros. 6 mēnešu vecumā ar vecākiem pārcēlāmies uz dzīvi Krievijā – pirmo klasi pabeidzu Pleskavā, bet 2000.gadā nolēmām atgriezties Viļakā pie maniem vecvecākiem. Sākums, protams, bija smags, mamma ar tēti pēc tautības ir krievi, tādēļ latviešu valodā nezināju nevienu burtu. Turklat man uzreiz bija jāiet uz skolu, 1.klasi. Sāku mācīties alfabetu un valodu. 2. vai 3.klasē latviešu valodā vērtējums bija vien 3 balles, pēc tam jau 4 un 5. Ar katru gadu zināšanas, attiecīgi arī vērtējums paaugstinājās. Pabeidzu Viļakas Valsts ģimnāziju un iestājos LLU Tehniskajā fakultātē Jelgavā. Pēc profesijas esmu tehniskais eksperts.

Kāda ir Jūsu līdzšinējā darba pieredze?

-Sāku strādāt, būdams pavisam jauns – man bija 14 gadi. Sākumā tas, protams, bija darbs vasaras brīvlaikā, jo pārējā laikā mācījos. Strādāju pie Jaroslava Kozlova, bet, kad vecvecāki pārcēlās no Viļakas uz Rīgu, vasarā trīs mēnešus mana darbavietā bija Preses namā Rīgā, kur šķiroju avizes un žurnālus. Gimenē dzīvojām pietīcīgi, bez īpaši lielas ročības. Atceros laiku, kad sāka parādīties pirmie datori – ļoti gribēju tādu savā īpašumā, bet vecāki nevarēja atļauties, tādēļ nolēmu nopelnīt pats. Kamēr mani vienaudži vasarā atptūtās un baudīja brīvlaiku, es strādāju. Taču savu mērķi sasniedzu – datoram nopelnīju. Vēlāk, mācoties ģimnāzijā, strādāju uzņēmumā "Daiļrades koks" Viļakā otrajā maiņā par CNC operatoru. No rīta gāju uz skolu, tad mājās izmācījos un vakarā atkal devos uz darbu. Pēc tam mani dzīves ceļš aizveda uz Jelgavu.

Kādēļ tieši uz turieni?

-Godīgi sakot, Jelgavu par studiju vietu izvēlējos manas nākamās sievas Svetlanas dēļ. Jau skolas laikā sākām draudzēties. Svetlana aizbrauca mācīties uz Jelgavu, pēc tam arī es. Tad atradu darbu Rīgā, "Latvijas finiera" meitas uzņēmumā, kur arī strādāju par CNC operatoru. Tur mani apmācīja, un es kļuvu par diplomētu operatoru. Darbā man veicās labi, savulaik operatoru sacensībās pat ieguvu 1.vietu – vēl mājās diploms saglabājies. Tad mums pieteicās pirmā meita, un sieva paņēma akadēmisko mācību atvaiņojumu. Viņa aizbrauca dzīvot pie saviem vecākiem uz Žīguriem, es paliku mācīties Jelgavā un strādāt Rīgā. Vienā gadā abi pabeidzām studijas, apprecējāmies. Kādu laiku tā arī dzīvojām: es – Rīgā, sieva ar meitiņu – Žīguros. Pēc laika pieteicās arī otrā meita, un es sapratu, ka pietiek braukāt uz priekšu un atpakaļ – jādzīvo ar ģimeni. Aizgāju bērnu kopšanas atvaiņojumā, kas tagad moderni arī tētiem, un atnācu strādāt uz Žīguru pagasta pārvaldi par saniehniķi. Šajā darbā paspēju nostrādāt

pusotru gadu.

Kas pamudināja pieteikties konkursā uz pārvaldnieka amatū?

-Atbildēšu vienkārši – jāiet tālāk, jāvirzās uz augšu, jāpārvār jauni izaicinājumi. Mani nebija jāpārliecina, lēmumu pieņēmu pats. Par šo domu ieminējos bijušajam pagasta pārvaldniekam Olegam Kesksam, viņš mani atbalstīja, jo pusotra gada laikā biju apguvis pietiekami daudz un šo virtuvi pārzināju no iekšpuses.

Kā tagad sākas darbdienu rīti?

-No paša rīta pulksten 8 uzreiz braucu uz katlumāju, kur mani jau gaida tā sauktie *simlatnieki* un GMI pabalsta saņēmēji. Dodu viņiem norādījumus un sadalu pienākumus. Pēc tam dodos uz pagastu, kur parasti jātiekt galā ar dažādiem dokumentiem. Darba dienās bieži nākas braukt uz Viļaku, Balviem, jāved dokumenti uz novada domi.

Kā Jūs uzņēma tagadējie kolēģi?

-Viņi zināja, ka pretendēšu uz šo amatu. Mums ir labas attiecības, jo visi mani jau pazina kā saniehniķi. Visi daudz maz savējtie.

Žīgurieši vienmēr bijuši sabiedriski aktīvi cilvēki – iesaistās, izsaka viedokli. Jau nācies kaut kādā veidā izjust iedzīvotāju attieksmi?

-Sudzības vēl neesmu saņēmis. Kamēr strādāju par saniehniķi, jau zināju galvenās problēmas, ar kurām cilvēki saskaras. Pagastā ir daudz veca gadagājuma cilvēku, kuri dzīvojuši padomju laikā un pieraduši, ka atliek tikai pasūdzēties, un tie, kas pie varas, visu izdara. Taču tas nav pareizi, jo ir virkne problēmu, kas būtu jārisina pašiem cilvēkiem. Ir daļa iedzīvotāju, kuri pieraduši problēmas kārtot, paaugstinot balsi. Bija jau man viens telefons, kas uzreiz sākās ar kliedzienu. Es pateicu, - parunāsim mierīgi, visas lietas ir risināmas. Man ir iedzīvotāju pieņēšanas laiks, bet līdz šim uz pagastu vēl neviens nav atrācis. Jau no seniem laikiem Žīguros liela daļa problēmu saistītas ar apkuri, tādēļ iedzīvotāji vispirms dodas uz katlumāju. Ierauga pie tās pārvaldnieka automašīnu, saprot, ka var nākt parunāt. Nāk arī.

Kas ir tas, kas šajā amatā baida visvairāk?

-Pat nezinu. Protams, jauns amats un jauni pienākumi, bet baiļu īpaši nav. Iepriekšējais pagasta pārvaldnieks Olegs bija ļoti labs skolotājs, viņš daudz iemācīja, tāpēc arī tagad ir zināma drošības sajūta – ja nu kas, ir kam piezvanīt un pajautāt padomu. Protams, sākumā bija uztraukums – vispirms jāplāno budžets. Šķita, kā var ieplānot finanses uz gadu, nezinot, kurā brīdī kas var nojukt un rasties neparedzēti izdevumi. Bija neskaidrības, bet pamazām jau sāku iejusties. Pirms pāris dienām piezvanīja žurnāliste no televīzijas, grib braukt uz Žīguriem filmēt sižetu. Laikam jāsāk pierast arī pie publicitātes. Principā nav nekā tāda, par ko es ļoti satrauktos – esmu atvērts, gatavs mācīties un darīt visu, kas jādara.

Ir kādi jauninājumi, kurus kā priekšnieks vēlētos ieviest pagasta dzīvē?

-Daudzdzīvokļu mājām gribu ieviest apsaimniekošanas maksu. Esmu pārliecināts, ka tas jādara obligāti. Protams, apzinot, ka ar šo lēmumu iedzīvotāju acīs plusīnus sev nenopelnīšu un tas būs nepopulārs, taču tas jādara. Diemžēl daļa pagasta iedzīvotāju iedomājušies, ka pašvaldības budžetā ir bezizmēra līdzekļi, no kuriem pietiks visām vajadzībām. Bet tā nav. Ir lietas, par kurām cilvēkiem jāmaksā pašiem. Pašvaldības dzīvokļu remontiem no pagasta budžeta gādā paredzēti 1,5 tūkstoši euro. Ko es par tādu naudu varu izremontēt? Neko. Nesen viens iedzīvotājs griezās ar lūgumu dzīvokļi nomainīt 3 logus un iekšējās durvis. Firma sastādīja tāmi 2,100 euro apmērā. Vasarā noteikti kādā pašvaldības dzīvokļi vajadzēs pārmūrēt krāsni, būs jāpērk kieģeļi, bet tās ir lielas izmaksas. Beigās sanāk tā, ka par budžetā paredzētajiem līdzekļiem gadā varu nomainīt vienu vai divus logus vienam iedzīvotājam. Tas arī viss.

Kā attiecas pret kritiku savā darbā? Droši vien ne visi lēmumi iedzīvotāji būs pieņemami?

-Tas ir normāli. Kritika, protams, jāuzklausa un jāņem vērā, jo var gadīties, ka pieņemu arī nepareizu lēmumu.

Pārvaldnieka darbs uz papīra ir limitēts, taču visi zina, ka vajadzības gadījumā viņam jābūt gatavam skriet arī nakts un agra rīta stundās...

-Tās tiešām ir, jābūt gatavam risināt problēmas jebkurā laikā. Kad 1.janvāri pulksten 3 naktī piezvanīja kurinātājs no katlumājas, atziņos, ka pirmā doma bija – labāk būtu palicis saniehniķis. Kārtējo reizi saskārāmies ar problēmām slapjās šķeldas dēļ. Taču šī situācija šobrīd diemžēl nav mainīma, jo apkures sezonas vidū nevarām atļauties nomainīt piegādātāju.

Kādi pirmie steidzamākie darbi un problēmas, kas jārisina?

-Šķeldas katls. Ar to kaut kas jādara – iespējams, jārīko izsole

Jaunākais pagasta pārvaldes vadītājs novadā. Jevgenijs Žukovskis savu vecumu uzskata par priekšrocību – ne velti visiem zināms teiciens, - jaunajiem pieder pasaule!

un jāpārdod. Dzīvojam taču pie meža, kāda šķelda?! Nemot vērā problēmas ar šķeldas kvalitāti un piegādātājiem, esmu pārliecināts, ka jāpāriet tikai un vienīgi uz malkas apkuri. Vēl ir problēma ar kanalizāciju – privātajā sektorā visiem ūdensvads un kanalizācijas tīkli nomainīti, bet daudzdzīvokļu mājām diemžēl viss ir vecs un nolietojies. Tas prasa ievērojamus līdzekļus, tādēļ vienīgais risinājums ir rakstīt projektus. Savukārt visprobлемātiskākā māja mums ir Kultūras ielā 5, kurā 200 metru garumā būtu jānomaina vecais ūdensvads. Tam visam vajadzīgi līdzekļi. Ja būtu apsaimniekošanas uzkrājums, varētu sākt šīs lietas risināt. No pašvaldības budžeta to nevarām atļauties, jo šīs maksas jāsadalī proporcionali.

Savā prezentācijā deputātiem kā vienu no nākotnes vīzijām minējāt jaunu tūrisma objektu – skatu torni un vagonu, kurā varētu ierīkot muzeju. Tās ir realizējamas ieceres?

-Tas tāds nedaudz tālāks sapsnis – tūrisms. Pirmais, ko es gribu, ir renovēt bērnu laukumu daudzdzīvokļu māju pagalmā, kas jau fiziski nolietojies kopš padomju laikiem. Tad vēl jātiekt galā ar ūdensvadu, jāievieš apsaimniekošanas maksi un šīs tas jāsaremontē. Domāju, ka tūrisms būtu pats pēdējais, jo vispirms jātiekt galā ar steidzamākajiem darbiem. Instagramā ieraudzīju interesantu skatu torni Ķīnā, un man radās doma par kaut ko līdzīgu Žīguros. Ja pagasts savā īpašumā dabūtu bijušo "Žīguru MRS" estakādi un dēļu grīdu nomainītu pret stikla segumu, domāju, tas piesaistītu uzmanību un būtu kaut kas interesants.

Kāds priekšnieks Jūs esat?

-Gribētu būt stingrs, bet grūti pateikt, kāds esmu. Protams, cilvēkiem jānāk pretī, jābūt cilvēcīgam. Gribētos, lai strādnieki respektētu. Sākumā bija bažas, ka kolēģi, kas ir divreiz vecāki, varētu mani neuztvert kā priekšnieku. Taču pagaidām ir labi, cenošos satikt ar visiem.

Kā vēlmi pieteikties pagasta pārvaldnieka amatam vērtēja ġimene?

-Sieva Svetlana nebija pret. Viņa teica, - ja gribi, ej un mēģini. Bet meitas vēl pārāk mazas, lai no tā kaut ko saprastu. Arīna mācās 2.klasē, savukārt Amelīnai martā būs 3 gadi, viņa iet bērnudārzā.

Darbs pašvaldībā parādem ļoti daudz laika. Atliek brīvāks brīdis kādam vaļaspriekam un hobijam?

-Mani aizrauj medības – esmu mednieks Viļakas medību kolektīvā. Līdz šim katru sestdienu kopā ar kolektīvu devos medīt, bet, kā būs tagad, nezinu. Mūsu kolektīvā ir ļoti maz jauno mednieku, tādēļ man pienākās iet par dzīnēju. Bet tas ir arī labi, jo pēc smagas darba nedēļas var izbūtēties mežā un palaist gaisā sakrājušās emocijas. Man tas patīk. Darbs ar cilvēkiem nav viegli, turklāt pārvaldnieka darbs ir ļoti publisks, daudz jādomā uz priekšu – kaut vai par malku, lai būtu, ar ko kurināt brīvdienās. Tagad katrs mans darbdienē rīts sākas ar to, ka pamostoties vispirms paskatos telefonā, cik katlumājā apkures katlā ir temperatūra. Kad ieraugu labus ciparus, sirds ir mierīga. Diena atkal var sākties!

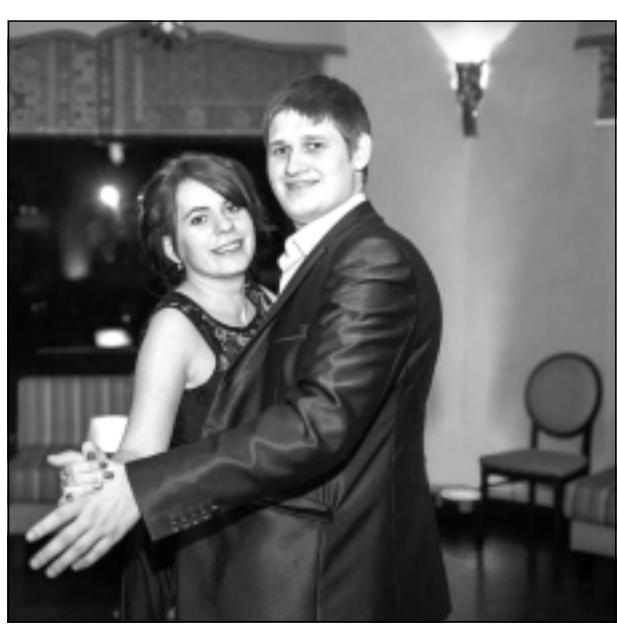

Foto - no personīgā arhīva

Gimenē ir spēks. Pateicoties sievai Svetlanai, Jevgenijs nonāca Žīguros. Viņš atzīst, ka sieva ir liels atbalsts ikdienas dzīvē un darbos.

Īsumā

Zinaida Logina

Aicina piedalīties koprades projektā "Šalle Latvijai"

Projekta "Šalle Latvijai" mērķis ir gada laikā adišanai ar rokām un mašīnas adišanas tehnikā radīt unikālu adījumu – šalli, kas atspoguļotu visas Latvijas adītāju prasmes, katra novada individuālo krāsu un rakstu izpratni.

Šalles adišana sākās pagājušā gada novembrī ar Lielvārdes jostas fragmentu, tā ceļo un ceļos pa visiem novadiem, lai noslēgumā tiktū eksponēta Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, pēc tam glabātos Brīvdabas etnogrāfiskajā muzejā.

Kopā ar adījumu ceļo arī Latvijā darināts ādas albums, kurā varēs veikt ierakstu, atzīmējot datumu, kad katrs adītājs piedalījies šalles adišanā, kā arī ierakstīt novēlējumu Latvijai vai uzmundrināt nākamos adītājus. Tāpat varēs ierakstīt, kāds raksts un krāsa tiks ieadīts kopējā šallē un kāda emocionālā, etnogrāfiskā vai cita nozīme ir izvēlētajam rakstam vai krāsai.

Balvu novada adītājas un rokdarbnieces, kā arī ikviens interesents aicināts piedalīties šajā adišanas stafetē "Šalle Latvijai". Visi, kuri vēlas iesaistīties adišanā, to varēs izdarīt februāra pirmajā nedēļā Balvu Kultūras un atpūtas centra telpās. Ievērojot epidemioloģiskās drošības noteikumus, aicinām iepriekš pieteikties un vienoties par ērtāko laiku šalles adišanai, zvanot pa tālruni 26585773 Ilgai. Adījumam tiek izmantoti 160 valdziņi. Turpināt iesākto adījumu varēs ar līdzpapremto dziju, adījuma biezuma specifika ir 300 līdz 500 m uz 100 gramiem resnuma dzījas. Adījums ceļo kopā ar apāļadāmadatām, 4,5 mm, 150 cm garu auklu un metāla adatām.

Sāk pieņemt pieteikumus

Foto - no personīgā arhīva

13. janvārī Latvijas Nacionālais kultūras centrs izsludināja 2022.gada pieteikumu pieņemšanu Nacionālajam nemateriālā kultūras mantojuma (NKM) sarakstam.

Kā informē Sabiedrisko attiecību speciāliste Linda Ertmane, ikviens aicināts sarakstam pieteikti elementus, kas uzskatāmi par valsts aizsargājamu nemateriālā kultūras mantojuma vērtību un kuru iekļaušanai sarakstā ir plaš attiecīgās kopienas atbalsts un līdzdalība. 2022.gada pieteikumus iespējams iesniegt līdz 12.jūnijam. Pieteikšanās process notiek elektroniski tīmekļvietnē www.nematerialakultura.lv. Vietnē iespējams iepazīties ar NKM sarakstā jau iekļautajām vērtībām, kā arī skatīt nozares dokumentus. Tās saturs tiek regulāri papildināts ar aktuālo informāciju NKM aizsardzības un attīstības jomā.

Līdz 12.jūnijam saņemtos pieteikumus izvērtēs Nemateriālā kultūras mantojuma padome, pieaicinot eksperetus. Latvijas Nacionālā kultūras centra nemateriālā kultūras mantojuma eksperte Gita Lancere uzsver: "Mums ir svarīgi saglabāt to mantojumu, kas mums dzīvē noder un kas rada piederības sajūtu. Savukārt mantojuma dzīvotspēja ir atkarīga no tā, vai mēs to iemācīsim arī citiem. Piesakot savu mantojumu Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstam, tiek sperts pirmais solis mantojuma saglabāšanā."

Šobrīd Nacionālajā Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļautas 30 vērtības.

Rugājos jauna uzņēmēja Sievietēm patīk kaut ko tīrīt

Irēna Tušinska

Rugāju pagasta iedzīvotāja VITA BURKA 2021.gadā Rugāju novada pašvaldības izsludinātajā biznesa ideju konkursā startēja ar pakalpojuma ideju, kas tobrīd bija ne vien nepieejams tuvākajā apkārtnē, bet arī varētu būt pieprasīts jaunajos Covid-19 pandēmijas apstākļos. Viņa nolēma iegādāties daudzfunkcionālu iekārtu tīrīšanai un dezinfekcijai "E-Ra Plus", kas sevī apvieno profesionāla tvaika tīritāja un jaudīga mazgāšanas puteklsūcēja funkcijas.

Vitas Burkas dzīve metusi dažādus kūlenus, bet, pēc dabas būdama darbīga un enerģiska, viņa vienmēr nostājusies uz savām kājām. Pēc vīra nāves, palikusi viena ar trim bērniem, Vita centās pielāgoties jaunajiem apstākļiem un nekrist izmisumā. Kādu laiku nostrādājusi Latgales reģionālajā atbalsta centrā "Rasas pērles" par pavāri, viņa piekrita līdzīgu darbu darīt Eglaines pamatskolā, bet pēc astoņiem vecākās pavāres amatā pavadītajiem gadiem sajuta vēlmi mainīt nodarbošanos: "Astoņi gadi ir diezgan ilgs laiks, kad iestājās zināma krize. Gribējās kaut ko mainīt. Sapratu, ka veselības problēmu dēļ nevēlos vairs strādāt tik smagu darbu, kur visa diena jāpavada kājās, bet gribu pati plānot savu laiku. Turklat darba dēļ neatlika daudz laika, ko veltīt saviem bērniem. Tā kā labprāt apgūstu jaunas zināšanas, tālmācībā sāku mācīties par sociālo audzinātāju, kā arī nolēmu pamēģināt uzrakstīt projektu pašvaldības konkursam."

Šis Vitas dzīvē izrādījās piemērots laiks, lai uzsāktu kaut ko jaunu, jo bērni ir izauguši un devušies savās gaitās. Vecākā meita Diāna (24), kura strādā par juriskonsulti, pirms pieciem mēnešiem dāvājusi Vitai mazmeitīnu. Dēls Jānis (20) Rēzeknes tehnikumā izmācījies par būvstrādnieku un dzīvo netālu – Lazdukalnā. Arī jaunākā meita Viktorija, kurai martā apritēs 18 gadi, mācās Rēzeknē, jau otro gadu apgūstot viesnīcu biznesa noslēpumus.

Iznīcina pat virusus

Stāstot, kā nonāca pie šāda pakalpojuma idejas, Vita atklāj: "Internetā biju redzējusi kaut ko līdzigu un gribēju izmēģināt. Sievietēm jau patīk kaut ko tīrīt un dabūt to traipu ārā. Izpētot tirgus situāciju, nonācu pie secinājuma, ka šāds pakalpojums Rugāju novadā nav pieejams, bet Balvu novadā uz to rindā jāgaida līdz trīs mēnešiem. "E-Ra Plus" ir kompakts, daudzfunkcionāls aparāts, kas sevī apvieno profesionāla tvaika tīritāja un jaudīga mazgāšanas puteklsūcēja funkcijas. Tas ir lielisks piemērots stiklu mazgāšanai, ķīmiskajai un ekoloģiskajai mīksto mēbeļu, automašīnu salonu, paklāju, tvaika nosūcēju, parkeeta, lamināta, sanitehnikas, kā arī metāla virsmu un fližu tvaika tīrīšanai." Vita uzsver, ka aparāts ne vien spējīgs notīrīt dažādas virsmas, noņemt traipus un rūsu, iznīcināt sēnīti, pelējumu un nepatīkamas smakas, nomazgāt taukus un kvēpus, notīrīt silikonu, noņemt līmes traipus un pat košlājamo gumiju, bet tā tvaiks var likvidēt arī vīrusus: "Pasaules Veselības organizācija saka, - lai iznīcinātu vīrusus, nepieciešama temperatūra virs 71

Foto - no personīgā arhīva

Ar jauno darbu – apmierināta. Vita ar lielu atbildības sajūtu ķērusies pie jaunajiem pienākumiem. Lai gan ne katrs traips padodas ar pirmo reizi, viņa neatlaižas, līdz viss ir iztīrīts.

grāda. Tādēļ Covid-19 apstākļos šī iekārta ir ideāla dezinfekcijas un tīrīšanas pakalpojumu sniegšanai."

bet pēc vairākām reizēm to ir iespējams izdarīt," skaidro uzņēmēja.

Pagaidām īpašu konkurenci savā darbības jomā Vita neizjūt: "Balvos ir parādījies līdzīgs pakalpojums. Zinu, ka cilvēki brauc arī uz Madonu. Bet domāju, ka mums katram ir savi klienti."

Vita lēš, ka drīzumā vajadzētu atrast un iekārtot darba telpas, jo pagaidām visu dara savā garāžā. Prātā arī citas biznesa attīstīšanas idejas, ko uzņēmēja pagaidām negrib atklāt. Rugājiete tīrīšanu vēlas padarīt par savu galveno nodarbošanos. Savukārt sociālās audzinātājas diplomu, ko plāno iegūt jūnijā, viņa iecerējusi paturēt kā rezerves variantu: "Nekad jau nevar zināt, kas var noderēt."

Foto - no personīgā arhīva

Tāds bija. Šādi izskatījās divāns pirms tīrīšanas.

Foto - no personīgā arhīva

Tāds kļuva.

Pēc traipu likvidēšanas ar "E-Ra Plus" divāns izskatās kā jauns.

Cilvēki lauku viensētā

Caur dzīvi roku rokā ar mīlestību un labestību

Zinaida Logina

Zandas un Vitālija Oplucānu mājās "Līciši" Balvu pagastā šobrīd saimnieko meita Ilona. Viņa sagaida sakot, ka vēlas dalīties pārdomās un pastāstīt par savu vecāku bagāto darba mūžu. Mammai un tētim jau 86 gadi, un veselības problēmas liez viņiem parūpēties pašiem par sevi.

Ilona uz galda sarindojuši albumus ar ģimenes ikdienas gaitu un godu fotogrāfijām, avīžu izgriezumus ar rakstiem par tēti un mammu – savulaik čaklajiem un godākiem lopkopējiem, kā arī apbalvojumus, Goda rakstus, apsveiku-mus svētkos.

Lepojas ar tēti un mammu

Istabā kuras krāsns, ir silti. Mamma Zanda un tētis Vitālijs guļ, un meita atklāj arī viņu veselības problēmas – tam nepieciešamas ikdienas rūpes. "Es nesūdzos, bet visu daru ar mīlestību pret saviem vecākiem. Ceļos sešos, kurinu krāsnis, gatavoju ēst, apkopju vecākus. Nesu ūdeni, tīru, mazgāju... Darba netrūkst, tikai par citu darbu šobrīd domāt nevaru, lai arī mani kā pavāri aicina pastrādāt. Arī līdz pensijai vēl tālu...", saka Ilona piebilstot, ka skaitās bezdarbniece un strādā darbus, ko liek pagasta pārvalde. Viņa skumji piebilst, ka tukša arī lielā lopu kūts, kur savulaik brālis Ivars strādāja, vienlaikus rūpējoties par vecākiem. Ivara aiziešana mūžībā izmainīja arī Ilonas dzīvi. "Mēs vecākiem bijām trīs bērni – es, Ainārs, kurš šobrīd strādā ceļu daļā, un Ivars. Tētis ar mamma, lai arī smagi strādāja, paspēja visu – iemācīt mums darba mīlestību, labestību. Es ar viņiem joti lepojos! Mamma strādāja fermā un bija labākā slaucēja Balvu novadā, tētis bija mehanizators. Uz vecās mājas pamatiem viņš uzbūvēja jaunu māju sakot, ka ceļ mums – bērniem. Vecāki nebija neviens darba, lai cik grūts tas arī būtu," stāsta Ilona. Viņa izņem no plaukta Balvu rajona priekšēdētājas Reginas Kujšas 2009.gadā parakstīto Balvu rajona padomes Atzinības rakstu Zandai un Vitālijam Oplucāniem par mūža ieguldī-jumu lopkopības nozares un lauku vides saglabāšanā. Ilona rāda arī 1981.gada avīzrakstu "Z.Oplucāne – no labākājiem", kurā teikts: "Vienna no Bolupes padomju saimniecības Ozolsalas slaucamo govju novietnes vecākajām slaucējām Z.Oplucāne šī gada divos mēnešos no govs caurmērā ieguva 492 kg piena. Šis rezultāts ir viens no labākajiem rajonā."

Vēl lasa bez billēm

Ilona pieklust, un acīs sariešas asaras. "Jo vecāka kļūstu, jo vairāk iedzījinot un saprotu savu vecāku darba mūžu. Savulaik strādāju "Sēnītē" par pavāri, bija maz laika braukt ciemos uz laukiem. Audzināju divas meitas – Agnese un Līvu. Agnesei jau sava ģimene. Tikai tagad saprotu, ar kādu čaklumu un darba mīlestību bija apvēltīti mamma un tētis," pastāsta Ilona. Arī viņa nesūdzas, bet iet un dara. Pabaro arī divus suņukus, piecus kaķus, nu kūti ir arī 12 vistiņas. Var izcept maizīti lielajā krāsnī un pagatavot ko garšigu arī ikdienā. Lai tik tētiņam un mammītei būtu vieglāka mūža nogale.

Mamma vēl guļ, bet tētis mūsu sarunas laikā jau apsēdies uz gultas malas un kaut ko jautā meitai. Ilona atbild, iedod buču uz pieres, un mēs atvadāmies. Ilona uz atvadām atklāj, ka mamma noteikti šo rakstu izlasīs un priečāsies, jo viņa joprojām lasa, turklāt bez brillēm. "Žurnālus agrāk pirk, bet tagad viņu interesē tikai "Vaduguns". Palasa un saka man, - meitip, šo cilvēku es agrāk pazinu," bilst Ilona.

Trīs baltas patiesības nemanāmas iet pa gadu takām.
Ir pirmā Labestība katrā vārdā, ko viens otram sakām,
Tai blakus Godīgums, kam jāvalda starp mums.
Un, ja vēl Pienākums šiem diviem rūķiem līdz iet,
Tad Lielā jubilejā citas laimes nevēlēt!

Šīs A.Ustupa dzejas rindas ir lasāmas Zandas Oplucānes darba mūža albuma ievadā.

Foto - no personīgā arhīva

Reiz bija... Nav svarīgs gadskaitlis, kad šis foto uzņemts. Svarīgs fakts, ka Zanda un Vitālijs Oplucāni nodzīvojuši kopā garu mūžu, smagi strādājot un nekad nesūdzoties, ka viens vai otrs darbs ir netirs vai smags.

Foto - Z.Logina

Durvīs valā, ienāciet! Ilona Circene ne tikai rūpējas par tēti un mammu viņu vecumdienu, bet arī vecajai mājai ieliek pa kādam jaunam logam un remontē istabīju, lai varētu atbraukt un pacietības iekviens no lielā radu pulka.

No "Vaduguns" publikācijām par Zandu Oplucāni

"Nodeva reiz manā pārziņā tādas nelielas telītes. Citai sabozusies spalva, citai tāds apāļīgs vēders, lūko no tām izaudzēt govis,- atceras Zanda -, kopu un darīju visu, kas bija manus spēkos, un gotījas auga. Gandrīz visām reizē saskrēja telīni. Daudz rūpu un pacietības prasīja pirmsieņu ieslaukšana."

("Vaduguns" 1975.gada 23.decembrī)

"Zanda Oplucāne paradusi kārtīgi padarīt darbu, kā mēdz teikt, līdz galam. Viņa zina, ka lopi pavisābas necieš. Zanda lopkopībā nostrādājusi 23 gadus. Kopusi dažādus lopus, arī kādreiz kolhozā – putnus. Pēdējos vienpadsmīt viņa ir slaucēja."

"Zanda iemācījusi zināmu patstāvību gan vecākajai meitai Ilonai, kura vēl skolā neiet, bet reizi mēnesī apmeklē sagatavošanas nodarbības, gan arī četrgadīgajam Aināram. Ivars nu jau pavisam liels zēns, mācās ceturtajā klasē."

("Vaduguns" 1974.gada 7.martā)

"...sievietes acīs staroja tāda sirsniņa, tāds maigums! Radās pārliecība – viņai nav nekā dārgāka uz pasaules par šiem trim cilvēkberniem, kuru audzināšana nav bijusi viegla, jo rūpes vajadzēja apvienot ar darba soli fermā. Cītādi toreiz nevarēja."

"...es šo darbu mīlu. ļoti, ļoti. Man lopiņi ir kā cilvēki. Aprunājos ar katru brūnaliņu, katru noglaudu, katru pazīst manu balsi. Es ieeju no rūtīem fermā, viņas uzreiz kā apsveicinādamās mauj, mani sagaidīdamas."

"Par panākumiem, kas gūti, izpildot desmitās piecgades uzdevumus un sociālistiskās saistības zemkopības un lopkopības produktu palieeināšanā un pārdošanā valstij, Bolupes padomju saimniecības mehanizētās slaukšanas meistare Zanda Oplucāne apbalvota ar Darba Sarkanā Karoga ordeni."

("Vaduguns" 1981.gada 16.aprīlī)

Brīvbrīdis psiholoģijai

Sapņu un dāvanu pasaulē

Cerību un apņemšanās pilni, ar jauniem spēkiem, idejām un mērķiem mēs uzsākam kārtējo Jauno gadu. Varbūt vakardienas sapnis būs rītdienas realitāte un Ziemassvētku dāvana būs no tām, kas uzmundrina, raisa prieku un mīlestību gada garumā?

Sapņu fenomens

Tā ir bezgaliga tēma, un šī mistiskā pasaule ir aizrāvusi cilvēci visā tās vēsturē. Arī grieķu filozofs Aristotelis, Šekspīrs un psihologs Freids veltījuši lielu daļu no savas dzīves, lai apjaustu šī fenomena būtību, tomēr līdz pat mūsdienām joprojām nav vienotas teorijas par to nozīmi un funkciju un nav zināms, no kurienes tieši smadzenēs sapņi rodas.

Neskatoties uz to, vai mēs atceramies, vai nē, mēs visi sapņojam un pavadām trešdaļu no dzīves sapņojot. Vidēji cilvēks sapņo 3-7 sapņus, kas var ilgt no pāris sekundēm līdz pat 20 minūtēm. Pārsvārā radoši cilvēki ir tie, kas tos atceras un redz visvairāk, kamēr praktiķi bauda dziļu un mierigu miegu. Sapņi atšķiras arī dažādos reģionos, taču sapņotājus, kas redz dzīvīgus un emocionālus sapņus, pārsvārā vieno stress, traucksme, miega bads, trauma, medikamenti un dažādas atkarības, bet savukārt patikami sapņi norāda uz zemu stresa līmeni. Dažiem cilvēkiem piemīt spēja kontroleit sapņus un to var arī iemācīties, bet dzīmušiem nerēdzīgiem cilvēkiem nav iespēja tos redzēt. Tas varētu izskaidrot teoriju, kāpēc mēs redzam tikai

tos cilvēkus, kurus esam sastapuši vai redzējuši TV, lai arī neapzināti. Arī divi cilvēki var nosapņot līdzīgus sapņus, bet retums sapņos ir sajust sāpes, smaržu un garšu.

Redzot absurdus, nereālus sapņus, uztraukumam nav pamata, jo smadzeņu daļa, kas atbild par logiku un sakarību, sapņošanas laikā *aizveras*, un aktīva ir smadzeņu emocionālā daļa, kas *saliek* kopā faktus un darbības, kādas dienas aktīvajā periodā nebūtu iespējamas. Arī mūsu ķermenis ir veidots, lai noteiktas muskuļu grupas būtu pilnīgi relaksētas un mūs pasargātu no fiziskas darbošanās sapņu laikā, taču var būt arī izņēmuma gadījumi, kad sapņošanas laikā piedzīvojam spēcīgas emocijas. Pārsvārā garākie sapņi ir nosapņojami rīta stundās, 12% no mums tos redz tikai melnbaltus, un mēs aizmirstam 95-99% no nosapņotā.

Sapņi, kas atkārtojas, ir pārsvārā saistīti ar krišanu, monstrem, bēgšanu, konfrontāciju ar dzīvniekiem. Nakts murgi, kam par iemeslu var būt stress, traumatiska pieredze vai pārslodze, var parādīties arī bērniem 3-6 gadu vecumā un ir piedzīvojami nakts otrajā pusē. Tie pārsvārā pāriet ap 10 gadu vecumu, jo bērns sāk saprast lietu būtību un atšķirt realitāti no fantāzijas. Nemierīgus sapņus veicina arī pārlieka ēšana vēlu vakarā, īpaši fermentētu ēdienu lietošana, jo tie stimulē metabolismu un dod signālu smadzenēm, lai tās aktivētu.

Par sapņu nozīmi psihologiem ir dalītas domas – vieni uzskata, ka tiem nevar būt simboliska vērtība, otri, kā Freids, uzskata, ka sapņi ir simboli, kas pauž mūsu jūtas un neatklātas patiesības par mums pašiem. Sapņu tulkošana nebalstās uz pamatošiem zinātniskiem pierādījumiem, bet katra cilvēka sajūtas, pieredze un atskārsmes ir dziļi personīgas. Veselīgi esot arī atcerēties sapņus vai iegrimt ‘dienas sapņos’, jo iztēle ir realitātes pirmā stadija, pirms lietas materializējas. Kā kāds psihologs kādreiz teica, – sapņi neklūst par īstenību, tie IR īstenība un metaforiskas komunikācijas mākslas darbs.

Dāvanas spēks

Tā ir pasniegta. Ko nu? Vai mēs saņemsim pelnīto dopamīna devu, vai arī sagādāsim sev bezmiega naktis? Lūk, cik daudz slēpjelas aiz vienkāršas dāvināšanas rituāla.

Dāvanas var būt par pamatu gan labu attiecību sākumam, gan to beigām, un tās meklēšana var būt gan līksmības avots, gan sociālās trauksmes pamats. Tās ir ļoti svarīgas attiecībās, jo ir altruisma akts, kaut gan neveselīgās attiecībās tas var būt arī kontroles paveids, un droši ir gadījies saņemt arī vaines apziņas dāvanas no narcisistiem un krāpniekiem. Dāvanu pasniegšana ir viens no pieciem mīlestības valodas veidiem. Reizēm tās tiek pasniegtas tikai tāpēc, ka mēs jūtam, ka mums tas jādara, taču tas nevairo pašciešu, bet atnem spēku un enerģiju. Ir arī dāvanas, kas turpina ‘dot’ vēl ilgi pēc to saņemšanas. Ja mums ir grūti dāvanu saņemt, tas varētu norādīt, ka mēs šo dāvinātāju gribam paturēt distancē un aizsargāt savu sirdi. Jau kopš vēsturiskiem laikiem mēs pasniedzam dāvanas, lai apstiprinātu un nostiprinātu attiecības, tā ir jūtu un emociju izpausme.

Tik pierastā dāvanu pasniegšana ir iespiedīgs bioķimisks process – skatoties uz cilvēku, kas atraisa mūsu loloto dāvanu, mēs saņemam dopamīna devu, kas liek izjust tādu pašu baudu un prieku kā iemilöties vai arī kā pēc veiksmīgas fiziskas aktivitātes. Labas jūtas hormons oksitocīns sāk darboties, kad atveram dāvanu, ko mīlam, un kas arī nostiprina dziļāku saikni ar dāvinātāju, bet stresa samazinātājs serotonīns liek mums

Mudina padomāt un domāt. Edīte Germaine ir apguvusi zināšanas, studējot Sociālo zinātņu bakalauru psiholoģijā, ieguvusi sertifikātu saskarsmes psiholoģijā un ārzemēs, strādājot farmācijā, arī Veselības padomdevēja sertifikātu.

justies lepniem un novērtētiem. Tas jāatceras darba devējiem!

Pārsteidzošs arī ir pētījums, ka ļoti dārgas un vienkāršas dāvanas tiek vērtētas vienādi dziļi, jo galvenā vērtība esot sentimentā! Lai cik laimīgi mēs justos, dāvanu saņemot, izrādās, ka lielāko prieku tomēr mums sagādā meklēt dāvanu otram.

Apmulsušiem dāvinātājiem var noderēt trīs galvenie ieteikumi:

- ir pierādīts, ka, salīdzinot ar materiālājām dāvanām, nemateriālās jeb pieredzes dāvanas kā kino biļetes, ceļojumi un tam-līdzīgas vairāk padziļina un nostiprina attiecības;

• dāvanas saņēmēji dod priekšroku dāvanām, kas atspoguļo devēju, un tas liek tiem justies tuvākiem;

• pasniedziet sentimentālās dāvanas!

Dāsnumis ir ieprogrammēts mūsu DNS, un dāvināšana ir bijusi neatņemama evolūcijas sastāvdaļa, kas veicinājusi mūsu izdzīvošanu!

*Sagatavoja EDĪTE GERMANE
(Izmanotī arzemu preses materiāli, foto – no interneta arhīva.)*

Viedoklis

Lūdz nelatgaliskot Vīksnas pagastu

93% no pēdējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos Vīksnas pagasta iedzīvotāju skaita parakstījušies pret Vīksnas pagasta latgaliskošanu.

Izveidojoties apvienotajam Balvu novadam, jaunpienākušo novadu pārstāvji domē izvirzījuši jautājumu par visa Balvu novada latgaliskošanu. Jau kopš pērnā rudens protestu pret ne-latgalisko Balvu novada vietu latgaliskošanu izteikuši daudzi Vīksnas, Kubulu, Balvu, Tilžas un citu ne-latgalisko jeb baltiski-latvisko vietu iedzīvotāji. Vīksnas pagasta iedzīvotāju izlēmuši savus iebildumus novada domei izteikt arī rakstiski. 2021.gada pēdējās dienās un Jaunā gada pirmajās dienās 93% no pēdējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos Vīksnas pagasta iedzīvotāju skaita jeb 120 iedzīvotāji parakstījušies pret Vīksnas pagasta latgaliskošanu. 10.janvāri paraksti ar norādītiem iedzīvotāju vārdiem un uzvārdiem, personas kodiem un tālruņu numuriem iesniegti Balvu novada domē.

Galvenā Vīksnas iedzīvotāju prasība: nomainīt 2021.gada novembrī uz Vīksnas un Liepnas pagasta robežas uzstādīto ceļa zīmi, kur Balvu novada nosaukums atveidots arī kā “Bolvu nūvods”, un nepieļaut turpmāku Vīksnas pagasta latgaliskošanu.

Parakstītāju skaitā ir tikai tie Vīksnas pagasta iedzīvotāji, kuri atbilst vēlētāju statusam (pilngadīgs Vīksnas iedzīvotājs – Latvijas pilsonis, kurš ir deklarēts Vīksnā vai kuram Vīksnā ir nekustamais īpašums (3 iedzīvotāji pēc Nī)). Jāpiebilst, ka parakstu skaits par 15,4% pārsniedz Vīksnas pagastā pēdējās pašvaldību vēlēšanās piedalījušos iedzīvotāju skaitu (2021.gada pašvaldību vēlēšanās Vīksnas pagastā piedalījās 104 iedzīvotāji. 2018.gada Saeimas vēlēšanās – 129 iedzīvotāji). Tātad Vīksnas pagasta iedzīvotāju viedoklis ir vienots!

Iesniegums novada domei:

Balvu novada Vīksnas pagasts vēsturiski pamatā veidojies kā “baltisks”, nevis latgalisks latviešu pagasts. 19.gadsimtā šo Latvi-

jas teritoriju, līdzīgi kā Tilžu, Kubulus, Rugājus, pamatā iekopa “baltiskajā” latviešu valodā runājoši latvieši. “Baltiskā” latviešu valoda kā pārliecinoši dominējošais pamatiedzīvotāju valodas paveids te noturējies cauri visiem laikiem, un latgaliešu valoda skanējusi vien atsevišķas vietās.

Vīksnas pamatiedzīvotāji – “baltiskie” latvieši – grib turpināt dzīvot un kopā plecu pie pleca ar latgaliskajiem latviešiem, kas dzīvo Balvu novada latgaliskajos pagastos. Mums nav neviens iebilduma, ja latgaliskajos pagastos ceļa zīmu uzraksti tiek dublēti latgaliskajā latviešu valodā vai skolās tiek pasniegtas atsevišķas stundas latgaliešu valodā, ja šo pagastu pamatiedzīvotāji tā vēlas. Tomēr lūdzam nelatgaliskot mūsu Vīksnas pagastu.

Nupat uz Vīksnas un Liepnas pagasta (Balvu un Alūksnes novadu) robežas uzstādīta ceļa zīme, kur Balvu novada nosaukums atveidots gan “baltiskajā” latviešu valodā, gan latgaliešu valodā. Mēs, zemāk parakstījušies Vīksnas pagasta iedzīvotāji, -

lūdzam šo ceļa zīmi aizstāt ar tādu, kur uzraksts ir tikai “baltiskajā” latviešu valodā.

Pieprasām nekādā veidā nelatgaliskot vēsturiski “baltisko” Vīksnas pagastu un oficiālajā aprītē (ceļa zīmes, mācību valoda u.tml.) Vīksnas pagastā atstāt tikai un vienīgi “baltisko” latviešu valodu! Uzsākto Vīksnas pagasta latgaliskošanu uztveram kā Latvijā notiekošu vēršanos pret Vīksnas pamatiedzīvotāju latviskumu, īpašo “baltiski” latvisko identitati, kāda Latgalē un Latvijā raksturīga tikai Balviem un to tuvākajai apkārtnei. Vīksnā pamatā dzīvo tādi paši “baltiskie” latvieši, kā citur Latvijā, mēs negribam, ka kāds apšuba šo latviešu tiesības tādiem būt un dzīvot tieši tādā pašā ekskluzīvi “baltiski” latviskā vidē, kā dzīvo lielākā daļa Latvijas.

P.S. Vēstuli parakstījuši 120 Vīksnas iedzīvotāji, kā arī pieci iedzīvotāji, kas ar Vīksnu saistīti, bet nav oficiāli reģistrēti kā Vīksnas pagasta vēlētāji, un kuri tādēļ netiek iekļauti kopējā parakstītāju skaitā.

KRISTAPS VANAGS

Notikumi Tilžā

Ietriečas busīnā un ātrās palīdzības mášinas nojumē

Naktī no pagājušās trešdienas uz ceturtadienu kāds autovadītājs Tilžā, iespējams, vēlējās pārbaudit savas iemaņas rallija braukšanā. Viņš eksāmenu nenokārtoja, turklāt sabojāja svešu īpašumu. Autovadītājs ne tikai ietriečās nojumē, zem kurās tiek novietota Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) automašīna, bet arī turpat blakus esošajā NMPD darbinieka personīgajā busīnā. Saprotams, ka vainigais, kurš no notikuma vietas aizlaidās lapās, sasita arī pats savu mašīnu.

Ceļu satiksmes negadījums notika laikā no pulksten 21.46 līdz 5.13, kad NMPD Tilžas brigāde bija devusies uz izsaukumu un tobrīd uz vietas neatradās neviens darbinieks. Līdz ar to dienesta transportlīdzeklis necieta. Sakarā ar to zināmā mērā paveicās arī pie visiem šiem notikumiem vainīgajam, jo tā vēl trūka, lai papildus visam tiktū sasista arī NMPD automašīna... Bet tas būtu noticis, jo autovadītājs, kā var spriest pēc notikušā, nenovaldot savu spēkratu un esot sānslīdē, sākotnēji izraisīja sadursmi ar NMPD darbinieka personīgo transportlīdzekli. Savukārt pēc tam viņš ietriečās NMPD automašīnas nojumes vienā balstā, to pilnībā iznīcīnot, un tad atsitās arī pret otru balstu. Nojume sadursmi gan izturēja un palika stāvam savā vietā, bet abi koka balsti gan bija jānomaina uz jauniem, kas arī tika operatīvi izdarīts.

Tikmēr NMPD darbinieks, kura personīgā automašīna cieta negadījumā, pastāstīja, ka viņa transportlīdzeklim stipri bojāumi nav nodarīti – nedaudz sasista automašīnas aizmugurējā daļa. Tai ir arī KASKO apdrošināšana. Par notikušo informēta arī Valsts policija.

Nojume atjaunota. NMPD transportlīdzekļa nojume pēc avārijas jau atjaunota, kurai vajadzēja nomainīt divus priekšējos koka balstus.

Pēc negadījuma. Tā pie NMPD Tilžas brigādes punkta izskatījās pēc avārijas. Tuvplānā redzama bojātā nojume, bet tālplānā – nedaudz cietusi NMPD darbinieka personīgā automašīna. Kurš pie notikušā būtu vairojams? Negribas jau šādās reizēs vienmēr visu vairo novelt uz jauniešu pleciem, kuriem nereti labpatīk ar savām automašīnām izjust ātruma garšu un, kā mēdz teikt, padriftot, bet...

Pārpalikumi pēc avārijas. Attēlā redzamas negadījumā vainīgās automašīnas aizmugurējā luktura atlūzas un vēl šādas tādas plastmasas daļas, kas pēc avārijas palika mētājamies zemē pie NMPD Tilžas brigādes punkta. Kādas markas automašīnai luktura atlūzas varētu piedērēt?

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Īsumā

Piemaksas – arī pašvaldību policistiem

Ministru kabinets nolēmis piešķirt 773 634 eiro lekšlietu ministrijai no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem, lai nodrošinātu piemaksas policijas un robežsardzes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos Covid-19 vīrusa izplatības ierobežošanā.

Valsts policijai paredzēts piešķirt 440 154 euro, Valsts policijas koledžai – 9 373 euro, Valsts robežsardzei – 322 657 euro, bet Valsts robežsardzes koledžai – 1 450 euro. Piemaksu nodrošināšanai 338 999 euro piešķirti arī pašvaldību policijas darbiniekiem, jo epidemioloģisko ierobežojumu uzraudzību, strādājot paaugstināta riska apstāklos, iekšlietu dienestu amatpersonas nodrošinājā sadarbībā ar pašvaldību policijas darbiniekiem. Piemēram, **Balvu novada pašvaldības policijai piešķirti 1258,20 euro**. Piemaksas paredzētas par darbu no 2021.gada 1. līdz 30.novembrim, tajā skaitā par

nakts darbu tiem pašvaldību policiju darbiniekiem, kurus iesaistīja virsstundu darbā no 2021.gada 1. līdz 14.novembrim, lai kontrolētu mājsēdes ievērošanu. Kopumā visā Latvijā nepieciešamo darba pienākumu veikšanai tika iesaistīti vairāk nekā 1170 pašvaldību policijas darbinieki, kuri patrulēja attiecīgo pašvaldību teritorijās un reaģēja uz izsaukumiem, tajā skaitā par karantīnas vai pašisolācijas un citemi pārkāpumiem, veica iestāžu apsekošanu, lai kontrolētu Covid-19 ierobežojumu ievērošanu, dažādos objektos nodrošināja sabiedrisko kārtību un kontrolēja epidemioloģiskās drošības noteikumu ievērošanu (tajā skaitā sejas aizsargmasku nēšanu un Covid-19 sertifikāta un personu apliecināšanu dokumentu esamību).

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu piemaksu nosaka 75% apmērā no stundas algas likmes, bet piemaksas noteikšanas kritērijus un piešķiršanas kārtību pašvaldības policijas darbiniekiem nosaka attiecīgās pašvaldības dome.

Informē robežsardze

Piedzimuši septiņi kucēni

Foto - no personīgā arhīva

Valsts robežsardzes koledžas vācu aitu suņa šķirnes vaislas kuce Amber laidusi pasaulē kucēnu metienu – sešas kuces un vienu suni. Šonedēļ kucēniem apritēs mēnesis, kad veiks viņu identifikāciju (ievadis mikroshēmu un izvēlēties vārdus). Aptuveni pēc diviem gadiem kucēni sāks pildīt dienesta pienākumus uz valsts robežas, bet sākumā tiks veikta kucēnu testēšana un apmācība. Katrs suns tiek apmācīts konkrētai specializācijai – cilvēku, narkotisko vielu vai sprāgstvielu meklēšanai. Kucēnus sadalīs pa Valsts robežsardzes teritoriālajām pārvaldēm vai piesaistīs kadetiem, kuri plāno kļūt par kinologiem.

Informē ugunsdzēsēji

Deg divas ēkas

12.janvāri pulksten 21.42 ugunsdzēsēji glābēji steidzās uz Rugāju pagastu, kur ugunsgrēks bija izcēlies dzīvojamā mājā. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka ar atklātu liesmu deg divas ēkas zem viena jumta – divstāvu dzīvojamā māja un pusotra stāva dzīvojamā māja. Kopējā degšanas platība bija 300 m². Pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās no ēkas evakuējās četri cilvēki. Pulksten 5.35 paaugstinātās bīstamības ugunsgrēks likvidēts.

Kā un vai attīstīsies brīvprātīgie ugunsdzēsēji?

11.janvāri Ministru kabinets pieņema zināšanai lekšlietu ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu, kurā noteiktas turpmākās darbības, lai attīstītu brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju un pašvaldību ugunsdzēsēbas dienestu atbalsta mehnāismu. Atgādinām, ka pērn decembra sākumā tikšanās laikā Šķilbēnu pagasta kultūras centrā "Rekova" Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju apvienības valdes priekšsēdētājs Vijaars Griķis, Valmieras Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības valdes priekšsēdētājs Egils Kaužens un Balvu Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības valdes priekšsēdētājs Māris Voicihs atgādināja par brīvprātīgo ugunsdzēsēju būtību, mudinot atjaunot glābēju komandu.

Informatīvajā ziņojumā paredzēts, ka vispirms nepieciešams izstrādāt jaunu profesijas standartu, nosakot apmācības prasības, kā arī jāveic izmaiņas tiesību aktos, iekļaujot brīvprātīgo ugunsdzēsēju definīciju, pienākumus un tiesības, kvalifikāciju, ja nepieciešams, fiziskās sagatavotības vai medicīniskās atbilstības prasības, apdrošināšanas nosacījumus, citas sociālās garantijas, kā arī kompensācijas apjomu par veiktais pienākumiem. Jauno profesijas standartu paredzēts apstiprināt jau šī gada laikā. Ne mazāk būtisks jautājums ir par brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju atrašanās vietām, kuras nepieciešams noteikt, balstoties uz risku novērtēšanas rezultātiem, nevis tikai uz prognozēto ierašanās laiku.

VUGD priekšnieka vietnieks Mārtiņš Baltmanis uzsver, ka VUGD resursu izsūtīšanas sarakstos ir 64 dažādas brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas un pašvaldību ugunsdzēsēbas formējumi ar atšķirīgu nodrošinājumu un iespējām. "Lai minētās ugunsdzēsēju komandas veidotos par papildus atbalstu sabiedrības drošībai, jāparedz to apmācība gan ugunsdzēsēbas, gan ugunsdrošības prevencijas jomā, kā arī jārisina jautājumi par kompensācijas apjomu par veiktais pienākumiem. Jau šobrīd VUGD sadarbojas ar brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem, kuri piedalās ugunsgrēku dzēšanas darbos (izņemot elpošanai nepiemērotu vidi), tomēr vislielākās attīstības iespējas ir prevencijas jomā, jo sabiedrības izglītošana var novērst traģiskas ugunsneiplieses," skaidro M.Baltmanis.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Fotomirkli

* Sākums 1. lpp

Uzdāvina savu dzimšanas dienu cītem. Balvu komandas "Liarpis" kapteinis Ēriks Tučs savā dzimšanas dienā (13.janvārī) cītiņi strādāja, lai Balvu ezerā nospraustu zonas. "Man tāds liktenis," viņš jokoja.

Tie ir svētki! Latvijas slavenākā makšķerēšanas raidījuma vadītājs Normunds Grabovskis taujāts, ko novēl konkurentiem, smaidot pavēstīja: "Veči, tie ir svētki!" Viņš atklāja, ka veselības stāvokļa dēļ plānojis atturēties no dalības čempionātā: "Domāju, domāju un nevarēju uz Balviem neatbraukt."

Savdabīgs starta šāviens. Sacensību galvenais tiesnesis Egils Draudiņš starta šāvienu izdarīja ar signāltauri.

Aldis Voits. Balvenietis neslēpa, ka čempionātam gatavojas ļoti ilgi, bet sacensības diemžēl ilgst tikai trīs stundas dienā. Viņš zināja teikt, ka Balvu ezers ir bagātīgs ar mazām zivtēlēm: "To patīrišsim, turklāt bieži vien zivis ir ar lenteņiem."

Valdis Prancāns. Balviešu komandas "Liarpis" sportists jokoja, ka uzvarēs veiksmīgākie.

Prātnieks**1. kārtā**

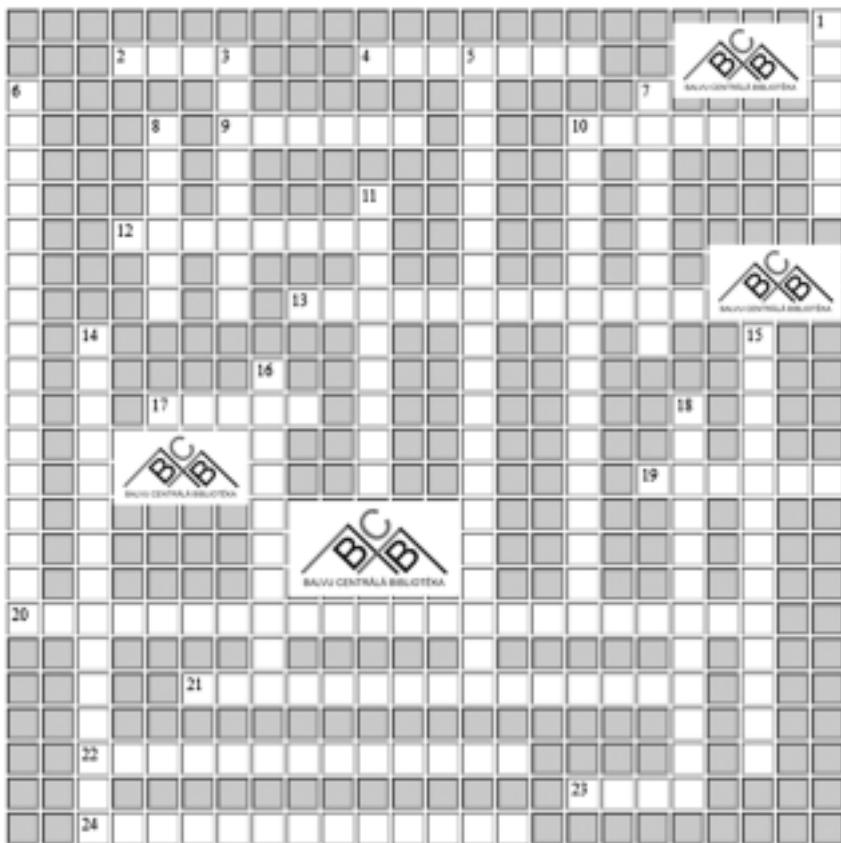
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Nūjiņveida baktērijas, kas var būt kustīgas un veidot sporas.
3. Persona, kurai ir ļoti labas speciālas zināšanas kādā konkrētā nozarē.
5. Grāmatas "Intīmi... par grāmatām" autors.
6. Populārs latviešu horeogrāfs, dejas pedagoģs.
7. Rakstnieces Dainas Grūbes jaunākais romāns.
8. Romas impērijas laikā imperatora vai troņmantnieka tituls.
10. Balvu pilsētas pārvaldes vadītāja.
11. Rīkles gлотādas iekaisums.
14. Ziemas sporta veida inventārs.
15. Janvāra mēneša autors "Zvaigznes" grāmatnīcās.
16. Dzīvības atņemšana neglābja mi slimiem pacientiem pēc viņu lūguma.
18. Franču pedagoģs, nerēdzīgo raksta izgudrotājs.

Horizontāli

2. Janvāra mēneša vārda dienas gaviņiece.
4. Adīti cimdi jeb ...
9. Sasalstot mitram sniegam, rodas ...
10. Vieni no lielākajiem mājas kaķiem pasaulei.
12. Büve nelielu ūdens plūsmu izvadišanai caur ceļa uzbērumu.
13. Tautiskā romantisma laikā 19. gadsimtā radīts un līdz mūsdienām noturīgs nacionālās identitātes simbols.
17. Tehniski izglītots datoru entuziasts.
19. Mazākā sunu šķirne pasaulei.
20. 2021.gada visvairāk pirktā grāmata Zvaigznes grāmatnīcās.
21. Triju ķēniņu diena jeb ...
22. Lai Jaunajā gadā visiem būtu ...
23. Noteiktas formas speciāls norēķinu dokuments.
24. Sagaidot 2022.gadu, Latvijā izpalika ...

12. kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Ragavas. 3.Es skaistu rozīt' zinu. 6.Jurim Martukānam. 7.Svētās Lūcijas. 12.Ēriks Kūlis. 14.Advents. 15.Apledojuums. 16.Evija Gulbe. 17.Ziemneši. 18.Pikošanās.

Horizontāli: 2.Vija Beinerte. 4.Balts. 5.Harijs Dvinskis. 8.Dakts. 9.Ziemassvētki būdiņā. 10.Sniegputenis. 11.Bērna lūgšana. 13.Valda Mora. 19.Piesnidzis zars. 20.Ziema. 21.Susuri. 22.Baltirbes. 23.Bobslejs.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, A.Kozlovska, D.Zelča, I.Svilāne, I.Homko, Ľ.Baranova, S.Vēvere.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem SILVIJA VĒVERE no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Foto konkursss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Ziemas prieki Balkanos. Iesūtīja Jānis no Balvu novada.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt

Vakcinētajiem slimības pabalstu līdz februāra beigām izmaksās no pirmās slimības dienas

No 17.janvāra līdz februāra beigām valsts apmaksās slimības pabalstu no slimības pirmās dienas personām, kurām ir derīgs vakcinācijas pret Covid-19 vai pārslimošanas sertifikāts, nosaka Saeimas pieņemtie grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu".

Šāda kārtība noteikta līdz valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas beigām, 28.februārim. Tā attiecas arī uz personām, kuras būs saņēmušas atzinumu par nepieciešamību atlikt vakcināciju.

Labklājības ministrijā iepriekš informēja, ka slimības pabalstu no valsts budžeta izmaksās no pirmās darbnespējas dienas, ja personai ir izsniepta darbnespējas lapa B sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā.

Ja cilvēkam būs izsniepta darbnespējas lapa akūtu augšējo elpcēļu infekciju dēļ, valsts apmaksās slimības pabalstu no darbnespējas pirmās dienas līdz darbnespējas trešajai dienai, paredz likuma grozījumi.

Slimības pabalsta kopējā periodā neieskaitis darbnespējas dienas, par kurām minētajām personām šajā laikposmā būs

izsniepta darbnespējas lapa saistībā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā.

Informē Tieslietu ministrija

Fiziskas personas var atbrīvotiess no parādsaitībām

Ar 2022. gada 1. janvāri ir spēkā Tieslietu ministrijas izstrādātais likums par fiziskas personas atbrīvošanu no parādsaitībām, kas dod iespēju trūcīgā un maznodrošinātā mājsaimniecībā esošām personām, kuru ienākumi nav pietiekami visu saistību segšanai viņu sociālā un ekonomiskā stāvokļa dēļ, noteiktā kārtībā atbrīvoties no parādsaitībām, kas radušās no patērētāja kreditēšanas likuma Paterētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē (t. sk. "ātrie krediti").

Iedzīvotāji aktīvi izrāda interesi par iespēju saņemt atbrīvojumu no parādsaitībām un šīs iespējas kontekstā vēršas pie zvērinātiem notāriem pēc konsultācijām.

Likums paredz, ka no parādsaitībām var atbrīvot fizisko personu, ja vienlaikus pastāv astoņi nosacījumi, piemēram, pēdējā gada laikā parādnieceka vidējie ienākumi mēnesī nav sasnieguši valstī noteikto minimālo mēneša darba algu un vismaz trīs mēnešus ir bijis trūcīgā vai maznodrošinātā mājsaimniecībā esošās personas statuss. No parādsaitībām var atbrīvot tikai, ja fiziskās personas visu parādsaitību pamatparāda un blakus saistību kopējais apmērs pārsniedz vienas valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru (500 euro), bet nepārsniedz 5000 euro.

FIZISKĀS PERSONAS ATBRĪVOŠANAS NO PARĀDSAISTĪBĀM LIKUMS

IESPEJU ATBRĪVOT NO PARĀDSAISTĪBĀM VARĒS IZMANTOT NO 2022. GADA 1. JANVĀRA

KAS VAR TIKT ATBRĪVOTS NO PARĀDSAISTĪBĀM?

FIZISKA PERSONA

Ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

- fiziskā persona atbilst vienai no šādiem pazīmiem:
 - tā pēdējos 12 mēnešus ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātā;
 - tā pēdējos 12 mēnešus ir bijusi deklarētā dzīvesvieta Latvijas Republikā, un tā saņem sociālās maksājumus no Latvijas valsts vai pašvaldības būtētās iedzīkļiem (piemēram, pensija, pabalsts, atbildības saistībā ar nelaimes gadījumiem darbavietā un arodslimību);
- pieteikuma iesniegšanas dienā fiziskās personas vidiņu ienākumi mēnesī pādēj 12 mēnešu laikā, neskaitot iedzīkļus par katu apgādībā esošo bēmu valsts sociālā nodrošinājuma pamatā apmēri, nesasniedz valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru;
- fiziskajai personai nav kredītona, kuru prasījuma tiesības pret attiecīgo fizisko personu ir nodrošinātas ar komercību, zemesgrāmatā vai koku reģistrā reģistrētu hipotēku uz attiecīgās fiziskās personas valētās personas manu;
- fiziskajai personai nav mantas īrpus Latvijas Republikā;
- fiziskajai personai pēdējā 12 mēnešu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas vienmaz trīs mēnešus ir bijis trūcīgā vai maznodrošinātā mājsaimniecībā esošās personas statuss.

CITI IEROBEŽOJUMI

Atbrīvošana no parādsaitībām NAV PIEMĒROJAMA:

- Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vestojos reģistros reģistrētām subjektam vai Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā kā salīdzinākās darbības veicījam reģistrētai personai, kura ir sociālās apdrošināšanas maksājumu saistības pret nodarbinātajiem personām;
- personai, kura jau ir tikuši atbrīvoti no parādsaitībām tajā likumā noteiktajā kārtībā;
- personai, kuras atbrīvošana no parādsaitībām ir atcelta saskaņā ar Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaitībām likuma 22. pantu;
- personai, uz kuru attiecināmi Maksātīspējas likuma 130. pantā noteiktie ierobežojumi;
- personai, kura negodprātīgi izmanto Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaitībām likumā noteiktās tiesības.

Atbrīvošanu neatiecinā uz šādām parādsaitībām:

- kuras radušās, noslēdot parādnieceka kreditēšanas likumu, saskaņā ar kuru kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājums nodota kāda lieta un parādnieceka atbrīvošana ir ierobežota tākai ar ielūkojumu;
- kuras radušās pēdējā trijā mēnešu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas;
- kuru seigalai novirzīti iedzīkļi mazlik nekā 20 procentu apmērā no attiecīgo parādsaitību sākotnējā apmēri nevarīgari no tā, vai tie novirzītu procentu maksājumu vai pamatparāda seigalai.

PARĀDSAISTĪBAS

Ja pastāv vienlaikus visas šīs pazīmes:

- parādniecekam nav iespēju nokārtot parādsaitības, kurām iestājies izpildes plienākums;
- visu parādsaitību pamatparāda un blakus saistību kopējais apmērs pārsniedz vienas valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, bet nepārsniedz 5000 euro;
- parādsaitības ir radušās no parādnieceka kreditēšanas likuma Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē, kas noslēgts ar kredīta devēju, kas ir tiesīga patērētājam sniegt kreditēšanas pakalpojumus Latvijas Republikā.

Lai uzsāktu fiziskas personas atbrīvošanas no parādsaitībām procesu, ir jāvēršas pie zvērināta notāra apgabaltiesas darbības teritorijā, kurā ir parādnieceka deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, faktiskā dzīvesvieta. Informācija par zvērinātiem notāriem atrodama interneta portālā <https://www.latvijasnotars.lv> sadaļā "Meklēt notāru". Saskaņā ar Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaitībām likuma 8.panta otro daļu pieteikumu par fiziskās personas atbrīvošanu no parādsaitībām sagatavo atbilstoši šī likuma prasībām.

Aicinām ņemt vērā, ka pieteikumam jāpievieno dokumentus, kuri pamato tajā norādītos apstākļus, un dokumentus, kurus Latvijas Banka un kreditinformācijas biroji izsnieguši viena mēneša laikā pirms pieteikuma iesniegšanas un kuros norādīta kredītu reģistra un kreditinformācijas biroju datu bāzes iekļautā informācija par parādnieceku.

Atbilstoši Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaitībām likuma 13.panta otrs daļas 1.punktam kreditoram ir tiesības divu mēnešu laikā pēc pieteikuma par fiziskās personas atbrīvošanu no parādsaitībām pieņemšanas dienas vai tā precīzēšanas, ja ar precīzēšanu skartas attiecīgā kreditora intereses, iesniegt zvērinātam notāram pamatotus iebildumus attiecībā uz pieteikumā norādīto informāciju, kas saistīta ar attiecīgā kreditora prasījumu, atbilstoši šā likuma pielikumam.

Vairāk informācijas par likumu un to, kas un no kādām parādsaitībām var tikt atbrīvots, un kā notiek personas atbrīvošana no parādsaitībām, var atrast Tieslietu ministrijas mājaslapas sadaļā "Fiziskās personas atbrīvošana no parādsaitībām".

KĀ NOTIEK PERSONAS ATBRĪVOŠANA NO PARĀDSAISTĪBĀM?

Apsveikumi

Ar katu gaismas staru, kas aizsniedz dvēsel.
Lai dzījā pateicībā mēs esam vienoti,
Lai spēks un veselība ik dienai skanēt liek,
Mūs Kristus ceļā vadīt un gaismā piepildīt.

Sirsniņi sveicam mūsu prāvestu **Olģertu Misjūnu**
dzimšanas un vārda dienā! Vēlam labu veselību, Dieva
svētību, Dievmātes patvērumu turpmākajiem dzīves un
darba gadiem, kalpojot Dievam un cilvēkiem.

Cieņā un pateicībā, Rugāju draudzes ticīgie

Lai Dievs vada Tavas domas un darbus,
Dāvā savu palīdzību un stiprinājumu.
Lai, sludinot Kristus mācību,
Izvēlēto ceļu droši vari iet.

Sirsniņi sveicam mūsu godājamo prāvestu
Olģertu Misjūnu dzimšanas un vārda dienā!

Lai Dievs svētī, kalpojot Dievam un cilvēkiem.
Krišjānu draudze

Katram Zvaigzne tiek dota,
Lai katrā ienāktu Debesis.
Zvaigznei savai kas seko,
Tas Debesis manto.

Lūdz Dievu par Zvaigzni savu,
Lai vienmēr tā dvēselē staro,
Lūdz Dievu, lai to nosargāt prastu,
Debess pie Tevis mājvietu rastu.

(Dz.M.Krievāne)

Sirsniņi sveicam mūsu prāvestu **Olģertu Misjūnu**
dzimšanas un vārda dienā!

Patiessā cieņā un sirsnībā, Augustovas draudze

Gadu skaitlim šai brīdī nav nozīmes,
Visa pamatā cilvēka sirds.
Viss tas maigums, ko mīlot Tu sniedzi mums,
Tavu tuvāko acīs mirdz.
Dāsnumis šis mūžam lai neizzūd,
Čaklās rokas lai nepiekūst!
Un tā - pat līdz simtam aizdzīvot
Skaistā, svētīgā mūžā Tev būs!

(M.Dūķa)

Mīji sveicam mīlo mammu, vecmāmiņu un vecvecmāmiņu
Luciju Gusti
šajā burvīgajā 85 gadu jubilejā!
Sveic bērni, mazbērni, mazmazbērni

"Vaduguns" redakcijā pārdošanā kalendārs.

Cena – EUR 1,50

Abonēt Vaduguni izdevīgāk!
Esam atvērti! Gaidām REDAKCIJĀ,

Teātra ielā 8, Balvos, darba dienās

no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIEŅĀS, PIEKDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVIS - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 29360850
KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVIS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

SIEVA, BĒRNI, MAZBĒRNI

Pateicība

Pateicamies Bēržu Svētās Annas draudzes
mācītājam Olģertam Misjūnam, apbedīšanas birojam
"Ritums", "Senda Dz" par atvadu mielastu, Ajai
Ikstenai, Annai Bitainei un Annai Sidzeļņikai par
muzikālo pavadījumu, Ainai Jermacānei par skaistajiem
vainagiem.

Lielas paldies radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, kuri
atbalstīja un bija kopā ar mums, pavadot milo viru, tēvu, vectētiņu
Aivaru Resni Mūžības.

SIEVA, BĒRNI, MAZBĒRNI

Līdzjūtības

Turp, kur tu alzgāji, apstājās laiks,
Norima rūpes, sāpes un bēdas,
Nu tavi darbi, asaras, prieks
Snigs tikai atmiņās balti kā sniegs.
(B.Martuzeva)

Šis mirklis atnācis negaidīts un
skarbs...

Mūsu līdzjūtības un mierinājuma
vārdi māsām Zinai, Birutai, Ritai
un pārējiem tuviniekiem, pavadot
LUCIJU MUZIKOVU mūžības celā.
Jāņa un Olģerta Zaharānu ģimenes
Sudarbē

Tu aizej sniegos Baltos.
Uz kokiem Baltas ēnas krit.
Un vēji klusinātos altos
Tev klusu šūpļa dziesmu dzied.
(K.Apškrūma)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Domenikam Svarinskim un
pārējiem piederīgajiem, pavadot
cienījamo klases audzinātāju
SKAIDRĪTI SVARINSKU pa
sniegoto Mūžības taku.
1. Balvu vidusskolas 1990.gada
izlaiduma klase

Paldies tev, māt, par mūža gadiem,
Par tavi mīlestību, kurā sildīties bija
jauts.

Caur naktim zvaigžņotām un rasas
ritiem zilgiem
Pie tevis steigties sirds vēl nemitiņi
sauks.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Jurim,**
Andrim, Domenikam un pārējiem
tuviniekiem, pavadot
SKAIDRĪTI SVARINSKU mūžības
celā.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja
E.Cunska

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliši iztečēti;
Lai nu mīli Zemes māte
Pārkāj savu seģenīti.
(Latv.t.dz.)

Izsakām patiesus līdzjūtību
dīzibesbiedram Domenikam un
tuviniekiem, pavadot bijušo
audzinātāju
SKAIDRĪTI SVARINSKU kapu
kalniņā.
Silvija Guste

Mani mīlie, es pie jums vēl būšu
Sniega pārslā, čukstā, rasas lāsē,
Saulē, vējos, dziesmās, jūsu
mūžos:

Dzīve beidzas, mīlestība – nē.
(D.Legzdīna)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Silvijai**
Salmanei un tuviniekiem,
MĀMIŅU pavadot mūžības celā.
Jakovļevu ģimene

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliši iztečēti;
Lai nu mīli Zemes māte
Pārkāj savu seģenīti.
(Latv.t.dz.)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību un
skumju brīdi esam kopā ar **Mariju**
Mīncāni un viņas tuviniekiem,
brāli **PETERI JERMĀCĀNU**
mūžības celā pavadot.
Bērzkalnes pagasta darba kolēgi